

Ročník XIX, 1/2019

**Hrádecké
noviny**

**Gródeckie
nowości**

...rozděleni zdi, spojeni srdci...

Vážení spoluobčané, jaro je už v plném proudu, všechno jako by znovu ožilo. Lidé obnovili spoustu aktivit, které jim omezovalo nepříznivé počasí. I obec opět začala stavět a rekonstruovat, uklízet a zvelebovat.

To neznamená, že by se v zimě nic nedělo. Pracovníci technického úseku pracovali na opravě vnitřních prostor Oázy klidu, která se nachází v areálu CVČ. Ve sklepení pod stodolou udělali útulné posezení pro ty, kdo budou tento objekt využívat v rámci pronájmu Oázy klidu.

před rekonstrukcí

po rekonstrukci

Nedávno začala zhotovitelská firma s rekonstrukcí budovy, druhé části Centra volného času. Po strhnutí omítek se ukázalo, v jak špatném stavu je zdivo. Možná bude nutné sáhnout k mimořádným opatřením, což je úplné zbourání budovy a výstavba nové. Technický zkušební ústav stavební provádí zkoušky pevnosti zdiva a na základě statických výpočtů se naše samospráva rozhodne, jak postupovat v tomto projektu dál.

Mám pro vás i několik novinek. Tou první je možnost platby kartou na obecním úřadu. Chceme tuto službu zprovoznit od 1. května 2019. Dobrou zprávou je i to, že

na naše měkké projekty, tj. obecní akce, jsme získali dotaci z Moravskoslezského kraje. Den pro ženy a nově i Den pro muže jsou takovými to svěžími aktivitami, které obohacují náš komunitní způsob žití.

I parčík bude obohacen o nové herní prvky. Opět díky dotaci z Moravskoslezského kraje. Přibudou trampolíny, pískoviště, lanové prvky. Chtěli bychom mít vše hotovo ke Dni dětí, který každoročně obec organizuje ve spolupráci s místními spolky a církvemi.

Obec získala do svého majetku Zamčiska, respektive jejich větší část. Plánujeme i tuto lokalitu trochu zatraktivnit. Ale vzhledem k tomu, že se jedná o místo již nyní poměrně hojně navštěvované, blízko hustě osídlených místních částí Lyngi a Záplotí, trochu se obáváme, aby zde neměly živnou půdu některé sociálně patologické jevy. Proto budeme Zamčiska chránit zvýšenou kontrolou ze strany obce.

Jednáme o možném odprodeji pozemku pod starou částí hřbitova. V současnosti polovinu plochy hřbitova vlastní obec a polovinu SCEAV, přičemž správcem pohřebiště je obec. Chtěli bychom tuto anomálii vyřešit v letošním roce.

Taktéž je před námi rozhodování o odkupu víc jak 4000 m² pozemků u benzínky. Na této ploše by mohla obec v budoucnu postavit například nové sociální byty. V poslední době registruji zvýšenou poptávku ze strany našich obyvatel.

Pro ty z vás, kteří jste dennodenně na Facebooku (a je vás mnoho), jsem vytvořil nový informační kanál – Robert Borski, o Hrádku z první ruky. Na této FB stránce se dozvíte informace o naší obci velmi rychle. Přímo ode mne, nezkrácené různými domněnkami a tichými poštami. V dnešní době se informace šíří téměř rychlostí světla, proto jsem se rozhodl tento můj nově vytvořený pracovní profil přizpůsobit současným trendům komunikace skrze sociální síť.

Vážení spoluobčané, naše obec se rozvíjí ve více směrech. Je pro nás velmi přínosné, pokud budete na tomto rozvoji participovat svými nápady, připomínkami, včetně kritických názorů. Poněvadž jak říká klasik: „Nespokojenost je motorem prosperity“. Postupně, v rámci našich možností se dají mnohé věci změnit k lepšímu. O to nám všem jde. Čím více bude naše hrádecká pospolitost spolu komunikovat, angažovat se a spolupracovat při vylepšování naší obce, tím více z toho budeme mít všichni radost a uspokojení.

Robert Borski
váš starosta

Slovo starosty.....	2
Píšete nám do redakce.....	3
Koho jsme si zvolili	4
• Z OBECNÍHO ÚŘADU	
Fond rozvoje bydlení	5
Očkování psů proti vzteklině je povinné!	5
Oznámení o době a místě konání voleb do Evropského parlamentu.....	5
Kotlíkové dotace a dešťovka	6-8
To zas byla zima	9
• INZERCE - kotlíkové dotace	9
Ohlédnutí za historií firmy Z. Worka ...	10
Běh Hrádkem	11
• AKTUALITY	
Tříkrálová sbírka 2019	11
Podvody na seniorech	12
Rozšířená otev. doba potravin	
Harcowiana.....	13
Připraveno na sezonu: Wiata je dovybavena.....	13
• Původ a historie hrádeckých příjmení - 2. díl	14
Alej Dobra je v první desítce nejkrásnějších alejí Česka	15
Novinky z ambulance praktického lékaře..	16
• NOVINKY V KNIHOVNĚ	17
• ZE ŠKOLNÍCH LAVIC	
Česká mateřská škola	18-19
Česká základní škola.....	20-23
Polská mateřská škola	24
Polská základní škola	25
Hrádeček	26
• SPOLKOVÝ ŽIVOT V OBCI	
Zabawa z kabaretem	26
Hasiči a jejich rok 2018	27
„Starzik, starka i komputer“	28
Od autora „Starzika, Starki i komputera“.....	29
Rozpisy fotb. zápasů TJ Sokol Hrádek	30
Mamiminy	30
Senioři se nenudí	31
Jak to žije u Hrádátek	31
Jubilanti 2019	32
• ZE ŽIVOTA CÍRKVÍ	
Sbor církve bratrské v Hrádku zve	32
Přání ke štěstí	32
Lego klub	32
Víkendovka pro děti	32
Tábor - Autoškola	32
• Z CENTRA VOLNÉHO ČASU	
Aktivity v CVČ v roce 2018	33
Rekonstrukce	34
Kurz šití	35
Fitness gym s Anet	36
Den pro muže	36
Kalendář akcí	36
Girov	36
Den pro ženy	37-38
Pozvánka na Lego klub	39
Výroba vlastní kosmetiky	39
• INZERCE	40
• ROZHOVOR S PAMĚTNÍKEM	
Ostatních bezmała100 lat.....	41-42
• PŘÍRODA HRÁDKU	
Keře	43-44
• JAK ŠMAKUJE MORAVSKOSLEZSKO 46-47	

Siedem lat w Gródku.
Motto: „Płyniesz Olza po dolinie, płyniesz jak przed laty.....”, tak śpiewali stęsknieni na rodzinnymi stromami ci, co byli adola, co musieli odejść - często na chlebem - w dalekie strony.

U mnie ta pieśń nieraz wcisnęła się do uszu, gdy nie szum Olzy, lecz przedzej szum Bałtyckiego morza było słyszeć a odległość prawie 800km dzieliła.

Lecz był taki dzień i taka ważna data w moim życiu, gdy - jak mówi poeta - „zmów wracają ptaki a powidnia”, wracają do swych gniazd.

Co prawda nie Gródek był moim rodzinnym gniazdem ale Ulbrachcice, ale zdarzają się i dziś czasem ... cuda! Czy to ktoś nazwie „szczęściem” czy też „zrzędzeniem losu” - ja to nazwę Bożą drogą - było mi dane znaleźć się w Gródku, otrzymać możliwość zamieszkania w tym „pałacu na skale”, skąd można podziwiać piękno śląskiego krajobrazu, piękno, które do końca nie umiemy docenić.

Jestem wdzięczna a czasem i dumna a tego, że nie - mia śląska stale ma się czym pochwalić, że może odkrywać bogactwa pięknych, radobawych wiosek, przyjaznych ludzi wokół i przyjaznych władz.

Zmarłam w Gródku swoją przystań, czy ostatnią? - pokaze czas, ale przeżytych już tutaj pełnych 7 lat sprawiają, że czuję się nie tylko obywatelką, ale również częścią społeczeństwa gródeckiego.

Moje dzieci, gdy mnie odwiedzają, stwierdzają jednogłośnie, iż jest to miejsce, które w szczególny sposób musi Boże błogosławieństwa. Życie w Gródku płynie swoim rytmem jak Olza swoim korytem i życzy się chęć z całego serca, aby kierownictwo i Radni wioski mądrze podejmowali decyzje, mądrze i po górowsku gospodarowali pięknem, które mamy do dyspozycji.

Życzę, aby pokój, przyzajne ludzkie dołro, życzliwość i wzajemna tolerancja nas otaczały. Niech ten rok, i wszystkie następne lata miosą w darze to, co najważniejsze: Boże błogosławieństwa.

Wdzięczna obywatelka Gródka
Rudolfina Dreher.

Gródek 13.03.2019.

Koho jsme si zvolili, ten za nás rozhoduje, aneb hrádečtí zastupitelé v kostce

Pavel Benek

aktivity v zastupitelstvu

volební období	funkce
2018 – 2022	předseda komise sociálně kulturní
2014 – 2018	člen komise sociálně kulturní člen komise pro výběrová řízení

angažovanost v komunální politice

volební období	získaný mandát
2018 – 2022	zastupitel za SNK Hrádek
2014 – 2018	zastupitel za SNK Hrádek
2010 – 2014	kandidát za Věci veřejné
2006 – 2010	kandidát za Hrádek náš domov

Pavel Benek má 42 let. Je zastupitelem od roku 2014. Jako lídr kandidátky Sdružení nezávislých kandidátů Hrádek, která v Hrádku zastupuje především místní hasiče a sportovce, uspěl v již druhých volbách.

Od narození bydlel v Bystřici, chodil do MŠ a ZŠ Hrádek a ZŠ v Bystřici. Vystudoval SPŠ v Šumperku, rok pracoval jako průvodčí v ČD, poté 19 let ve stavebních firmách Fa Kawulok a CSK Invest a od roku 2016 je zaměstnán jako vedoucí správy nemovitostí CPI BYTY, a.s. Má dva bratry, mladšího Martina a staršího Tomáše, který je členem zastupitelstva v obci Písečná.

Do Hrádku se přišel v roce 2002. Je ženatý. S manželkou Monikou vychovávají dva syny, Pavla a Marka.

Od roku 1996 je členem SDH Hrádek, kde působí ve funkci člen výboru. V okrskovém výboru hasičů zastupuje funkci hospodář.

Již 5. rokem působí u HCO Třinec jako vedoucí, momentálně u dorosteneckého týmu HCO Třinec.

Je častým účastníkem nejrůznějších hrádeckých společenských a sportovních aktivit. Některé z nich spoluorganizuje, např. Spartakiáda spolků, Den dětí, Hasičské soutěže pro spolky.

důvěrník místní části **U pily**, domů č.p.

31, 34, 35, 43, 117, 139, 181, 199, 268, 284, 292, 301, 303,
319, 338, 339, 427, 441, 447

kontakt: pavelbenek@seznam.cz +420 606 34 63 71

Fond rozvoje bydlení

Prostředky fondu je možno použít k úhradě nákladů na opravy, modernizaci a rekonstrukci bytového fondu dle níže uvedených druhů zápůjček:

Poř. číslo	Název / účel	Lhůta splatnosti	Úrok	Horní hranice půjčky do 75%
4.1.	zřízení jednoduchých přípojek na inženýrské sítě	4 roky	4 %	do 30 000 Kč
4.2.	zřízení malé čistírny odpadních vod	4 roky	4 %	do 50 000 Kč
4.3.	generální rekonstrukce rozvodu vody, kanalizace, elektroinstalace a plynu v domě	4 roky	4 %	do 50 000 Kč
4.4.	zřízení nebo rekonstrukce elektrického nebo plynového vytápění, výměna kotle	4 roky	4 %	do 40 000 Kč
4.5.	rozšíření již existující bytové jednotky půdní vestavbou, střešní nástavbou, přístavbou a podobně	6 let	4%	do 150000 Kč
4.6.	oprava střechy u rodinného domu	6 let	4 %	do 100000 Kč
4.7.	výměna oken u rodinného domu	4 roky	4 %	do 60 000 Kč
4.8.	zateplení obvodového pláště domu staršího 10 let	4 roky	4 %	do 70 000 Kč
4.9.	rekonstrukce koupelny nebo kuchyně	4 roky	4 %	do 60 000 Kč

Žádost o zápůjčku z Fondu rozvoje bydlení je možno podat do 23.04.2019.

Veškeré informace naleznete: <http://www.obchradek.cz/fond-rozvoje-bydleni-jarni-vyzva-10274cz34/> nebo přímo v kanceláři obecního úřadu.

Očkování psů proti vzteklině je povinné!

Žádáme majitele psů starších 3 měsíců, aby svá zvířata nechali očkovat.

Oznamujeme, že letošní veřejné očkování psů proti vzteklině na území obce se uskuteční v následujících termínech a na těchto místech:

ve čtvrtek dne 2. května 2019

(MVDr. Bojko)

U obecního úřadu	8:30
U občana Nicielnika	9:00
U prodejny Harcowianka	9:30

ve čtvrtek dne 2. května 2019

(MVDr. Polok)

U obecního úřadu	16:00
U občana Nicielnika	16:45
U prodejny Harcowianka	17:00

v pátek dne 3. května 2019

(MVDr. Bojko)

U obecního úřadu	16:00
U občana Nicielnika	16:30
U prodejny Harcowianka	16:45

Poplatek činí 130,-- Kč za jednoho psa.

ilustrační foto

Oznámení o době a místě konání voleb do Evropského parlamentu

Starosta obce Hrádek podle § 32 odst. 2 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, oznamuje:

1. Volby do Evropského parlamentu se uskuteční v pátek dne 24. května 2019 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a v sobotu dne 25. května 2014 od 8.00 hodin do 14.00 hodin.

2. Místem konání voleb do Evropského parlamentu ve volebním okrsku č. 1 je volební místnost: Zasedací místnost Obecního úřadu Hrádek, Hrádek 352, 739 97 Hrádek

3. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství. Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem nebo platným občanským průkazem. Volič, který je občanem jiného členského státu, prokáže po příchodu do volební místnosti svou totožnost a občanství jiného členského státu např. průkazem o povolení k trvalému pobytu, cestovním pasem nebo občanským průkazem.

4. Každému voliči budou dodány 3 dny přede dnem voleb do Evropského parlamentu hlasovací lístky. Ve dnech voleb na žádost voliče okrsková volební komise dodá za chybějící, škrtané nebo jinak označené hlasovací lístky jiné.

Voličské průkazy

Občan obce může na Obecním úřadu požádat o vydání voličského průkazu, který ho opravňuje ve dnech voleb do EP k hlasování v jakémkoliv volebním okrsku na území ČR.

17.5.2019 končí lhůta pro doručení žádosti o vydání voličského průkazu v listinné podobě s úředně ověřeným podpisem voliče (poštou) nebo v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky.

Pokud bude volič žádat o vydání voličského průkazu osobně, je tak možno učinit do 22.5.2019.

Hlasování do přenosné volební schránky

Volič může požádat obecní úřad o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost do přenosné volební schránky. Volební komise v rámci volebního okrsku takového voliče v závažných, zejména zdravotních důvodech navštíví doma.

Robert Borski
starosta obce

Vážení občané, žít tak, aby člověk bral maximální ohledy na životní prostředí, je práce na plný úvazek a mnohdy nijak snadná, na základě legislativních změn jsme pro Vás shrnuli možnosti, které můžete využít k modernizaci Vašich domovů, a to i s možností dotačních programů a finanční podpory obce.

Úspora za vytápění a zlepšení kvality ovduší

Naše osobní svoboda končí tam, kde začíná svoboda někoho druhého, proto pokud by kouř z vlastního komínu respektoval hranice vlastního pozemku, tak pak může být jedno co, jak a v čem topíme. Ovšem jak všichni víme, ono to tak nefunguje a mnohdy se díky „pár bezohledným topičům“ může výrazně zhoršit kvalita vzduchu v širokém okolí (myslím, že to známe všichni). Lhostejnost se dá částečně ovlivnit neustálým vysvětlováním, ale pro nepoučitelné je potřeba najít účinnější nástroj. A proto je zde termín 1. září 2022, od kterého zákon o ochraně ovzduší ZAKAZUJE PROVOZ kotlů třídy 1. a 2. na pevná paliva s možností uložení pokuty až do výše 50 tisíc Kč při porušení.

A tak bude dobré zmínit pár informací jak a v čem správně topit.

Desatero správného topiče:

1. Použijte moderní kotel či kamna
2. Nastav regulační klapky tak, aby vzduch mohl k palivu, oheň nedus
3. Přikládej častěji menší dávku paliva než jednu velkou dávku za dlouhý čas
4. Suš dřevo minimálně jeden až dva roky
5. Nespaluj odpadky
6. Udržuj teplotu spalin za kotlem mezi min. 150 °C a max. 250 °C
7. Pravidelně čistí kotel a komín
8. Nevyhazuj teplo oknem, nepřetápěj a top jen tam, kde potřebuješ
9. Nebuď lhostejný k sobě ani ke svému okolí, zajímej se o to, co jde z Tvého komína
10. Top tak, jak chceš, aby topil Tvůj soused

Zdroj: HORÁK, Jiří, Ing.. SMOKEMANovo desatero správného topiče [online]. In: 2.3.2015 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://vytapani.tzb-info.cz/vytapime-tuhymi-palivy/12373-smokemanovo-desatero-spravneho-topice>

Ač se to nezdá, nám všem známé „werkové kotle“ nebo kotle nevyhovující emisní třídy jsou pro mnohé z nás stále dobrými služebníky, ale oproti dnešním výkonnějším kotlům mají nižší účinnost. Reálná provozní účinnost zastaralých kotlů (pozor, nerozhoduje datum koupě kotle) se pohybuje v rozmezí kolem 40 % až 65 %, čímž se výrazně zvyšuje spotřeba paliva, což se společně s cenou paliva a objemem vlastní práce při manipulaci s uhlím stává pro domácnost finančně drahou záležitostí. Navíc v případě, že je kotel ještě špatně využíván, razantně se navýší ztráty únikem hořlaviny v tuhých zbytcích a ve spalinách (černý popel, saze, vysoké koncentrace CO) a starý kotel tak může ročně vypustit do ovzduší přibližně 50 až 300 kg prachu.

Nabízí se tedy jiná varianta jak ušetřit za palivo a méně obtěžovat kouřem své okolí?

Pro výměnu kotlů lze použít kotle na pevná paliva 4 a vyšší třídy, tedy na uhlí a biomasu (dřevo, pelety, brikety), kondenzační plynové kotle, tepelná čerpadla, elektrokotle atd.

Kotle na tuhá paliva:

Nejjednodušším způsobem je výměna nevyhovujícího kotle na pevná paliva za kotel stejného paliva. V případě, že dochází ke změně na jiné palivo (např. dřevo), je nutné počítat se změnou provozních zvyklostí.

Opravdu velmi obecně lze říci, že mezi kvalitní technologie patří automatické a zplyňovací kotle.

Typ kotle na tuhá paliva zásadně ovlivňuje kvalitu spalovacího procesu. Spotřeba u moderních kotlů na pevná paliva je výrazně menší, neboť jejich reálná účinnost je kolem 80 % až 90 %. Podsta-

ta je i správná údržba kotle a komínu, neboť saze a popílek usazený na výměníku včetně zkondenzovaných dehtů se chovají jako izolace a brání předání tepla spalin topné vodě. Teplota spalin vycházejících z kotle je vyšší, takže míra využití tepla z paliva se zmenšuje, a opět roste komínová ztráta. Stejně tak se mohou tvořit nánosy v komíně. Ten je nutné čistit zejména kvůli bezpečnosti, protože u znečištěného komínu může dojít k zahoření sazí.

Nové kotle jsou kvalitnější a v případě, že jsou i správně provozovány, potom za rok do vzduchu vypustí méně než 15 kg prachu (zlepšení nastane také u škodlivin).

Plyn:

Změna na plynový kotel vyžaduje plynovou přípojku a také revizi plynového zařízení. Kotel je prostorově nenáročný a ulehčuje životní podmínky. Je potřeba zmínit, že jeho realizace zahrnuje i úpravu spalinové cesty, která souběžně slouží i pro přívod vzduchu pro spalování plynu.

Tepelná čerpadla a elektřina:

Systémy s tepelným čerpadlem patří obecně z hlediska pořizovacích nákladů mezi ty nejdražší, ovšem jde o vysoce energeticky účinné řešení, které okolí minimálně ekologicky zatěžují a navíc jeho provoz je finančně nenáročný. Tepelné čerpadlo řadíme mezi alternativní zdroje energie, protože umožňují odnímat teplo z okolního prostředí (vody, vzduchu a země), převádět ho na vyšší teplotní hladinu a následně účelně využít pro vytápění nebo přípravu teplé vody. U nás jsou pro vytápění nejvíce používaná tepelná čerpadla vzduch/voda pro jejich ideální poměr výkon/cena. Pořizovací náklady ostatních systémů jsou vyšší, neboť je nutné hloubit vrt nebo položit zemní kolektor.

V neposlední řadě si přechod na elektřinu může vyžadovat nutnost sjednání většího rezervovaného příkonu nebo posílení stávajícího elektrického jističe a revizi elektrického rozvodu.

Uvolněním radiátoru lze ušetřit až 20 % nákladů na topení, radiátor by měl šířit teplo volně do místnosti, proto pokud je zahrazen nábytkem nebo záclonou, je nutné topit více aby se místnost ohřála. Je potřeba mít na mysli, aby byly radiátory i správně odvětrávané.

Spotřebu tepla ovlivňují také parametry stavby, její využití a především požadovaná domácí teplota v jednotlivých místnostech a chodbách. Je potřeba zvážit kde a jak je potřeba topit a tím optimalizovat spotřebu tepla například prostřednictvím termostatických hlavic či řízenou regulací. Snížení teploty v místnostech o 1 °C ušetří odhadem 6 % ročních nákladů na vytápění.

Výměna spalovacího zařízení je finančně nákladný proces, ne všichni si jej mohou dovolit. V dnešní době lze ale využít různé dotační programy, které mohou výrazně snížit rozdíl mezi náklady na pořízení nové a staré technologie.

3. VÝZVA KOTLÍKOVÝCH DOTACÍ

Předmětem podpory kotlíkové dotace bude výměna kotlů na pevná paliva s ručním přikládáním nesplňujícím třídu 3, 4 nebo 5 dle ČSN EN 303-5 za:

Typ nového zdroje tepla	Míra podpory (%)	Max dotace za kotel (Kč)	+ navýšení v prioritní oblasti (Kč)	+ navýšení MSK (Kč)	+ příspěvek obce Bukovec (Kč)	Max výše dotace (Kč)
Plynový kondenzační kotel	75%	95.000 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	117.500 Kč
Tepelné čerpadlo	80%	120.000 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	142.500 Kč
Kotel na biomasu Automatická dodávka paliva	80%	120.000 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	142.500 Kč
Kotel na biomasu Ruční dodávka paliva	80%	100.000 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	7.500 Kč	122.500 Kč
Kombinovaný kotel na uhlí a biomasu Ruční a automatická dodávka paliva						Nepodporováno
Kombinovaný kotel na uhlí a biomasu Ruční nebo automatická dodávka paliva						Nepodporováno

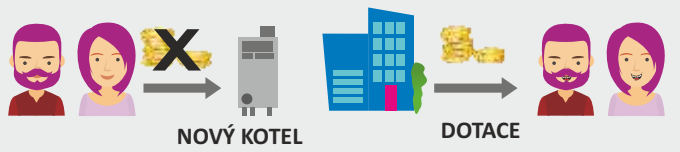
Zdroj: RAŠKOVÁ, Lucie a Lucie HOCHMANOVÁ. Prezentace: Informace k 3. kolu kotlíkových dotací. Moravskoslezský kraj, 2019.

Mezi uznatelné náklady dále patří:

- stavební práce, dodávky a služby spojené s realizací kotle (včetně nákladů na úpravu spalinových cest) nebo tepelného čerpadla,
- stavební práce, dodávky a služby související s realizací nové otopné soustavy nebo úpravou stávající otopné soustavy, včetně dodávky a instalace akumulční nádoby nebo kombinovaného bojleru
- náklady na zkoušky nebo testy související s uváděním majetku do stavu způsobilého k užívání a k prokázání splnění technických parametrů, ovšem pouze v období do uvedení nového zdroje tepla do trvalého provozu,
- náklady na projektovou dokumentaci – tyto náklady nezahrnují náklady na zpracování žádosti
- časová způsobilost výdajů: od 15. 7. 2015 (tudíž lze využít i na již dříve namontované kotle, které jsou v seznamu podporovaných výrobků či zpětné proplacení realizace výše uvedených nákladů).

Jak to funguje?

Var.1: domácnost má prostředky na předfinancování - klasické kotlíkové dotace

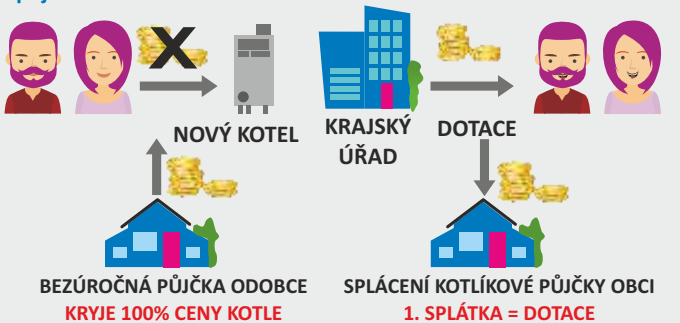
Zdroj: STEINER, Leo. *Prezentace: Program bezúročných půjček na výměnu kotlů. Sekce řízení Národních programů, SFŽP ČR, 2019. Podrobné informace o dotaci budou zveřejněny na: lokalnitopeniste.cz*

BEZÚROČNÁ PŮJČKA OBCE

Pro mnohé může cena realizace výměny otopné soustavy výrazně přesahovat výši dotace, proto se obec Hrádek rozhodla nabídnout svým občanům možnost využít bezúročnou půjčku.

Jak to funguje?

Var.2: domácnost nemá prostředky na předfinancování - půjčí si od obce

Zdroj: STEINER, Leo. *Prezentace: Program bezúročných půjček na výměnu kotlů. Sekce řízení Národních programů, SFŽP ČR, 2019.*

Výše bezúročných půjček obce bude odvozena od zdroje vytápění:

Plynový kondenzační kotel	Kotel na biomasu Automatická dodávka paliva	Kotel na biomasu ruční dodávka paliva	Tepelné čerpadlo
150.000 Kč	200.000 Kč	200.000 Kč	200.000 Kč

BEZPLATNÝ KOTLÍKOVÝ SPECIALISTA

Ing. Veronika Haratyková

Mobil: 603 725 655

E-mail: haratykova@bukovec.cz

Pro maximální podporu Vám pomůžeme i s vyřízením všech potřebných dokumentů prostřednictvím kotlíkového specialisty, který Vám:

- 1) poskytne Vám veškeré potřebné dotační informace
- 2) připraví společně s Vámi dokumenty potřebné k podání

žádosti

- 3) podá za Vás elektronicky žádost o kotlíkovou dotaci
- 4) bude Vás informovat ohledně stavu podané žádosti
- 5) zajistí sepsání smlouvy o kotlíkové půjčce s obcí
- 6) připraví společně s Vámi podklady ke správnému vyúčtování pro vyplacení kotlíkové dotace

ZATEPLENÍ NEMOVITOSTI

Chceme-li ušetřit peníze za topení, nesmíme také zapomenout na to, v jakém stavu máme nemovitost. Staré nemovitosti jsou kvůli výrazným únikům tepla doslova žrouty energie. Zateplením fasády, podlah, stropů a výměnou oken lze tyto náklady výrazně snížit (v nejlepším případě až o 50 %).

Tepelná izolace je opatření směřující k oddělení různě teplých prostředí tak, ať se co nejméně ovlivňují (laicky řečeno zaizolování vytápěného prostoru od nevytápěného).

S tímto tématem je spjatý i výskyt plísní v domácnosti, neboť jejich vznik je způsobem nejčastěji vysokou relativní vlhkostí v kombinaci s nízkou teplotou vnitřních stěn, aby k tomu nedocházelo, je nutné udržovat teplotu konstrukce dostatečně vysoko nad teplotou rosného bodu (právě zateplením vnějších stěn nebo výměnou oken, ideálně s izolačním trojsklem) a pravidelným intenzivním větráním (vyvarujte se otevírání oken „na větračku“, takto pootevřené okno velmi ochlazuje blízké stěny a tím je podporován vznik plísní a platíte mnohem více za topení). Kvalitnější vnější zateplení navíc odstraní tepelné mosty a zabrání tak srážení vodní páry na zdivu, čímž výrazně klesá pravděpodobnost vzniku plísní.

Komplexní zateplení domu v kombinaci s vnějším stíněním oken bude dobrým pomocníkem i v horkých dnech, neboť se sníží přehřívání domácnosti a při venkovních teplotách přes 30 °C je možné společně s intenzivním větráním v brzkých ranních hodinách udržet vnitřní teplotu nemovitosti kolem 23 °C.

Pokud si přejete zateplit dům, ale máte obavu, že se bude jednat o drahou investici, můžete v současné době až do roku 2021 využít dotačního programu Nová zelená úsporám, prostřednictvím kterého můžete zateplovat až o 50 % levněji.

NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM

O dotaci mohou požádat fyzické, právnické osoby a bytové družstva (v našem kraji bytový dům s max. 3 bytovými jednotkami). Výše dotace spočívá na základě toho, jak efektivně se majiteli domu podaří snížit spotřebu tepla. Podmínkou je snížení nákladů za vytápění alespoň o 20 %, tudíž zde velkou roli hraje kvalitní provedení zateplení. Výše úspor se prokazuje odborným posudkem, který zároveň slouží i jako podklad pro výpočet dotace.

Ze zkušeností plyne, že pro získání podpory např. na výměnu oken je nutno zároveň provést zateplení některé další konstrukce, např. stropu pod půdou, střechy či části fasády. Při návrhu většího rozsahu zateplení lze dosáhnout výhodnějších podmínek i úspory tepla.

Z programu NZÚ můžete získat dotace na:

- a) zateplení obvodových stěn, střechy, stropu a podlah nad exteriérem – od 500 Kč/m²
- b) podlahy na terénu – od 700 Kč/m²
- c) výměnu oken a dveří – od 2.100 Kč/m²
- d) vypracování odborného posudku a technického dozoru – 25.000 Kč
- e) nainstalování venkovní stínící techniky (rolety, žaluzie, slunolamy) – 500 Kč/m² až 1.000 Kč/m²
- f) využití tepla z odpadních vod – 5.000 Kč až 15.000 Kč na jeden dům
- g) zelenou střechu – 500 Kč/m²

Výše dotace závisí na ploše zatepované konstrukce na obálce budovy, čím více provedených opatření vedoucích k úspoře energie, tím vyšší lze dotaci získat. Pro žadatele z Moravskoslezského kraje platí zvýhodnění 10 %. Lze získat až 50 % celkových způsobilých výdajů, nejvýše však 550.000 Kč na zateplení a dalších až 350.000 Kč na výměnu zdrojů, instalaci vybraných obnovitelných zdrojů atd.. Překážkou pro získání dotace není ani provedení některých prací, např. zateplení, svépomocí. Zároveň je v současné době možné získat dotační bonus za kombinaci kotlíkové dotace a Nové zelené úsporám.

Na jeden rodinný dům nelze uplatňovat více různých žádostí současně. V jedné žádosti však může být žádáno o kombinaci opatření (například zateplení, výměnu zdroje tepla a instalaci solárních panelů). Podpořená opatření je potřeba zpravidla dokončit do 24 měsíců ode dne akceptace žádosti. Po jejich dokončení lze podat žádost na další nerealizovaná opatření a postupovat tak při větší rekonstrukci domu po etapách.

Program podporuje také výstavbu nových rodinných i bytových domů v nízkooenergetickém a pasivním standardu.

Podrobné informace o jednotlivých oblastech podpory naleznete v textu výzvy a na: novazelenausporam.cz

Zdroj: *Nová zelená úsporám: Rodinné domy - zateplení* [online]. [cit. 2019-03-11]. Dostupné z: <https://www.novazelenausporam.cz/nabidka-dotaci/rodinne-domy-zatepleni/>

ÚSPORA VODY

Dostatečné množství kvalitní vody je v poslední době klíčovým problémem. V následujících letech lze očekávat postupný úbytek vody a nerovnoměrné rozložení srážek během roku v souvislosti s celkovou změnou klimatu. S vodou bychom se tedy měli naučit správně hospodařit.

Činnost	Spotřeba v litrech (přibližně)
Spláchnutí toalety	3 - 12
Koupele ve vaně	100 - 150
Sprchování	30 - 80
Mytí nádobí v myčce	10 - 30
Mytí nádobí v dřezu	15 - 40
Mytí nádobí pod tekoucí vodou	20 - 70
Praní v pračce	40 - 90
Mytí rukou	3
Pití	1,5 - 3
Vaření	5 - 7
Mytí auta	200

Zdroj: <https://www.cenyenergie.cz/spotreba-vody-v-domacnosti-tipy-jak-setrit/#/promo-ele>

Jeden ze způsobů, jak správně nakládat s vodou, je snižovat její spotřebu, popřípadě používat užitkovou vodu místo pitné. Při výstavbě nebo rekonstrukci domu zvažme možnosti, jak využít srážkovou vodu na zalévání zahrady či splachování WC.

Zalévání dešťovou vodou je výhodné nejen z ekonomického hlediska, ale také se tato voda více hodí pro závlivku zahrady více než pitná díky svému chemickému složení. Dešťovka je chudá na soli, neobsahuje agresivní chlór.

Nejdeálnější volbou jsou podzemní nádrže na dešťovou vodu, ať už z hlediska estetiky, tak především i z praktického hlediska. Takto uskladněná voda na chladném místě a bez přímého vystavení slunečnímu záření se kazí méně.

Zvolení správné velikosti nádrže lze odvodit od velikosti odvodňované plochy – nejčastěji velikosti a typu střechy. V případě využívání dešťové vody na závlivku zahrady je potřeba znát přibližnou plochu zahrady, kterou budeme zalévat. V případě využití vody v domácnosti je potřeba si ujasnit, na co vše chceme vodu využít a kolik osob v domácnosti žije.

Pro využívání dešťové vody v domě musí být vnitřní rozvod užitkové vody oddělen od okruhu pitné vody, aby byla vyloučena její nechtěná kontaminace. V případě, že dojde voda v dešťové nádrži, je přes čerpadlo zajištěna dodávka pitné vody do okruhu s užitkovou vodou tak, aby byla zajištěna nepřetržitá dodávka vody.

V současné době lze využít dotační program Dešťovka, prostřednictvím něhož lze získat dotaci pro vybudování takovýchto nádrží.

DOTACE NA DEŠŤOVOU VODU

Dotační program Dešťovka Ministerstva životního prostředí a SFŽP ČR se zaměřuje na boj se suchem. Cílem je podpořit efektivní využívání a hospodaření se srážkovou a odpadní vodou v domácnostech. Dotaci lze získat na pořízení nádrže na záchyt dešťové vody a její další využití i na systémy určené k

recyklaci odpadní vody třeba na splachování toalety. Výše dotace až 50% způsobilých nákladů.

Dotaci lze využít pro rodinné nebo bytové domy a také v některých rekreačních objektech sloužících pro trvalé bydlení.

Akumulace srážkové vody pro závlivku zahrady – dotace až 55.000 Kč

1. Zachytávání srážkové vody
2. Filtrace srážkové vody
3. Akumulace srážkové vody
4. Voda na závlivku

Dotace je určena pro stávající domy v celé ČR. Příspěvek mohou získat i majitelé obytných domů, které slouží k trvalému bydlení.

Akumulace srážkové vody pro splachování WC a závlivku zahrady – dotace až 65.000 Kč

1. Zachytávání srážkové vody
2. Filtrace srážkové vody
3. Akumulace srážkové vody
4. Řídící jednotka – přepínání zdrojů
5. Voda na splachování WC
6. Voda na závlivku

Dotace je určena pro stávající domy i novostavby v celé ČR. Příspěvek mohou získat i majitelé obytných domů,

kteří slouží k trvalému bydlení.

Zdroj: <https://www.dotacedestovka.cz>

Využití přečištěné odpadní vody s možným využitím srážkové vody – dotace až 105.000 Kč

1. Jímání šedé vody
2. Čištění šedé vody
3. Akumulace přečištěné vody
4. Řídící jednotka – přepínání zdrojů
5. Voda na splachování WC
6. Voda na závlivku
7. Zachytávání srážkové vody
8. Filtrace srážkové vody
9. Akumulace srážkové vody

Dotace je určena pro stávající domy i novostavby v celé ČR. Příspěvek mohou získat i majitelé obytných domů, které slouží k trvalému bydlení.

Zdroj: <https://www.dotacedestovka.cz>

Fixní výše dotace se pohybuje od 20 do 60 tisíc korun v závislosti na pořízené technologii, k níž se dále přičítá tzv. proměnná část, tedy příspěvek 3 500 korun za každý m³ nádrže. Minimální velikost nádrže musí být 2 m³.

Dotace se vztahuje na nákup zařízení, jeho instalaci, zemní práce i úpravu rozvodů. U projektů zaměřených na přečištění odpadních vod je součástí dotace i úhrada nákladů za projektovou dokumentaci až do výše 10.000 Kč.

Podrobné informace o jednotlivých oblastech podpory naleznete v textu výzvy a na: www.dotacedestovka.cz.

Zdroje: 1/ <https://www.dotacedestovka.cz>

2/ <https://www.narodniprogramzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=50>

3/ <https://voda.tzb-info.cz/destova-voda/18332-jak-vybrat-nadrz-na-destovou-vodu-rady-a-tipy-pro-vas>

To zas byla zima

Letošní zima, bohatá na sněhovou nádlíku, nám přinesla mnoho komplikací, zejména zhoršení dopravní obslužnosti. Občané, bydlící ve svažitém terénu, často volali a stěžovali si na nedostatečnou zimní údržbu. Nechci se na to vymlouvat, ale obdobnou situaci zažívali lidé na celém Jablunkovsku. Tvrzení, že traktoristé opět zaspali, anebo že místostarosta, který má odhrabávání sněhu na starosti, se této činnosti nevěnoval s dostatečným pochopením k potřebám občanů, se nezakládá na pravdě. Naopak, letošní situace vyžadovala maximální nasazení všech čtyř traktorů, často i malého bagru, což lze objektivně změřit. Za toto úsilí bych chtěl celému týmu traktoristů a místostarostovi veřejně poděkovat.

Nikdo z nás není natolik zlomyslný, aby dělal lidem problém s dojezdem domů nebo do práce. Ani natolik neschopný, aby to ten, kdo zimní údržbu nikdy neřešil, udělal lépe. Z grafu vyplývá, kolik hodin v zimě projezdily traktory. V letošní zimě to bylo ještě umocněno tím, že se de facto jednalo o měsíc leden. Klidně by mohl mít tento sloupec i dvojnásobnou výšku. Možná by díky tomu mohlo být více občanů spokojenějších. Určitě by mohli traktoristé odhrabávat sníž každou hodinu, jak někteří doporučovali. Více by vydělali, ale porušovali by bezpečnost práce. Klidně jsme mohli umořit finance, určené

na opravy místních komunikací do odhrnování sněhu na špičkové úrovni. Neudělali jsme to, protože by to byly v mnoha případech zbytečně vyhozené peníze. Pro představu, za letošní zimní údržbu obec zaplatila 320 000,- Kč. Ostatní obce nám byly dávány za vzor, jak už to v takových případech bývá. Z debat s okolními starosty však vyplynulo, že četnost a rozmanitost stížností byly v každé podhorské vesnici jablunkovského regionu obdobné.

Pro zlepšení situace s dojezdem do svažitých oblastí Hrádku obec zakoupila 6

ks plastových kontejnerů (400 l) na posypový materiál. Tyto kontejnery umístíme do těch nejkritičtějších míst. Po příští zimě jejich užitečnost vyhodnotíme a pokud se osvědčí, pořídíme další.

Mnoho sněhu mělo pro naši krajinu i blahodárné účinky. Díky pomalému odtávání byly doplněny zásoby podzemní vody, což je zajisté úlevou nejen pro zemědělce, majitele zahrad, ale i pro ty, kteří nemají možnost odebírat vodu z centrálního vodovodu.

Robert Borski

VYUŽIJTE S NÁMI POSLEDNÍ KOLO KOTLÍKOVÉ DOTACE!!!

CELOU DOTACI ZA VÁS VYŘIDÍME ZDARMA!!!

 773 113 310
instalaterLM@seznam.cz

Instalatéři LM

ATMOS • ATTACK • VIADRUS • BENEKOV

Dále kondenzační kotle značky:

VISSMANN • BROTJE • IMMERGAS

A v neposlední řadě tepelné čerpadla

VISSMANN

Ohlédnutí za historií firmy Zbyhněva Worka

Začátek celé aktivní éry firmy se začal utvářet roku 1991, kdy se jmenovaný rozhodl opustit tehdejší zaměstnání v Třínečských železárnách a dát se na svou vlastní pracovní cestu. Po získání velmi důležitých zkušeností z osmiletého působení v Německu založil roku 1998 firmu, která sídlila v jeho rodinném domku v Hrádku a podnikala jako fyzická osoba Zbyhněv Worek v oblasti stavebnictví. S partou svých spolupracovníků se zaměřili zejména na výstavbu rodinných domů. Postupem času se firma rozrůstala, objem zakázek se zvyšoval, stavy pracovníků rostly a tudíž se zcela přirozeně začalo uvažovat o vybudování vlastního pracovního sídla. Příležitost se naskytla v roce 2005, kdy od soukromé osoby zakoupil dnešní budovu pekařství a domácích potřeb s přílehlou hospodářskou budovou. Po nezbytné rekonstrukci se dále areál rozšířil zakoupením dalších navazujících pozemků a přistavením objektu dnešních stavebnin. Tímto se z něho stal ucelený pracovní areál se skladovou halou a nezbytným kancelářským zázemím, což byl předpoklad k uspokojování potřeb zákazníků z místního i regionálního okolí.

Další dva významné mezníky se datují do let 2008 a 2009, kdy byla postupně k 27.

8. 2008 založena firma W § J STAV, s.r.o., která pokračovala ve stavební činnosti a v závěru roku 2009 vznikají stavebniny, které pod fyzickou osobou Zbyhněv Worek již desátým rokem uspokojují odběratele stavebního materiálu z blízkého i širokého okolí. Ve své historii firma úspěšně realizovala mnoho akcí, mezi něž je třeba zařadit řadu rodinných domků, dřevěnek, významný podíl měla firma na výstavbě Barrandovských ateliérů v Praze v roce 2006, v roce 2010 rekonstruovala zámek Blogotice v Polsku a prodejnu BMW ve Zlíně, která proběhla v roce 2014.

Pro úplnost je třeba zmínit milník poslední, ten nejaktuálnější. K 1. lednu letošního roku došlo pro další zkvalitnění činnosti ke sloučení obou firem, tedy W§J stav, s.r.o. a fyzické osoby Zbyhněv Worek do nové společnosti, která nese název Zbyhněv Worek, s.r.o. Potenciální zákazníci se tedy s touto firmou budou jak při nákupech materiálu, tak i zajišťování stavebních prací potkávat.

Závěrem chce touto cestou vedení firmy poděkovat všem jejím, ať již bývalým, či současným zaměstnancům za kvalitně prováděnou práci, obci za seriózní přístup při společném řešení různorodých problémů, všem odběratelům a dodavatelům za realizované obchodní vztahy a ujistit, že i nadále bude jejich činnost směřována tak, aby firma Zbyhněv Worek s.r.o. realizovala práce a služby k úplné spokojenosti všech jejích odběratelů.

Zbyhněv Worek

MEDAILONEK FIRMY

STAVEBNÍ FIRMA

- nabízí a poskytuje standardní realizační činnost.
- výstavba a rekonstrukce staveb, dřevěných roubenek, chatek, skleníků, garážových stání, zateplování budov, rekonstrukce, zpravidla akcí, kamenné podlahy aj.
- zpracování projektové dokumentace, zastupování na úřadech (stavební povolení)

STAVEBNINY

- Nabízí široký sortiment stavebního materiálu, malo i velkoobchodní prodej, nízké ceny, široký sortiment skladem nebo na objednávku, možnost závozu materiálu přímo na stavbu.
- k dispozici je výlet personál s profesionálním přístupem

HISTORICKÉ MILNÍKY

1991

Založení firmy Zbyhněv Worek (fyzická osoba)

2008

Vznik firmy W§J STAV, s.r.o. O rok později vznik stavebniny Zbyhněv Worek

2019

Sloučení společnosti W§J stav, s.r.o. a fyzické osoby Zbyhněv Worek

INFORMACE PRO ZÁKAZNÍKY

OTEVÍRACÍ DOBA
STAVEBNIN HRÁDEK

LETNÍ OBDOBÍ 1. 4. - 31. 10.

PO-PÁ: 7:00 - 17:00
SO: 8:00-11:00

ZIMNÍ OBDOBÍ 1. 11. - 31. 3.

PO-PÁ: 7:00 - 16:00
SO: 8:00-11:00

KONTAKTY

HRÁDEK 90

558 320 021

stavebniny@worek.cz

www.worek.cz

BĚH HRÁDKEM

25. ročník veřejného závodu pro všechny kategorie

Sobota 27. 4. 2019

MÍSTO KONÁNÍ: PZKO - Hrádek čp. 350

REGISTRACE

Hlavní závod

registrace online (do 21.4.2019): startovné - 50,-Kč
<http://registrace.onlinesystem.cz/Season/73/beh--hradkem>
Online registrování závodníci obdrží startovní číslo s vlastním jménem. Uvedete-li při registraci tel. číslo, při proběhnutí cílové pásky obdržíte SMS s výsledným časem.
registrace na místě: startovné - 100,-Kč

Dětské kategorie

registrace online (do 21.4.2019): startovné zdarma
<http://registrace.onlinesystem.cz/Season/73/beh--hradkem>
registrace na místě: startovné zdarma

INFORMACE

Obec Hrádek, tel. 558 551 311, e-mail: podatelna@obechradek.cz

Tratě jsou vedeny po místních komunikacích, část tratě mužů má travnatý povrch. **Závodníci startují na vlastní nebezpečí!** Prezence každé kategorie **končí 15 minut** před jejím startem!

Ceny získají první tři v každé kategorii (mládežnické – věcné ceny; J, Ž, M – finanční) + absolutní pořadí v hlavním závodu. Ocenění budou i nejlepší tři účastníci z Hrádku v každé žákovské kategorii, nejmladší a nejstarší účastník závodu.

Závody jsou zařazeny do běžeckého poháru okresu Frýdek-Místek.

Pořadatelé: Obec Hrádek a spolky PZKO Gródek, SDH Hrádek, TJ Sokol Hrádek.

Dětské kategorie

Zahájení prezence v 7:45h

9:00	dívky + chlapci	2012-2013	450 m
9:10	dívky	2010-2011	450 m
9:20	chlapci	2010-2011	450 m
9:30	dívky	2008-2009	450 m
9:40	chlapci	2008-2009	450 m
9:50	dívky	2006-2007	700 m
10:00	chlapci	2006-2007	950 m
10:10	dívky	2004-2005	950 m
10:20	chlapci	2004-2005	1200 m
10:20	dorostenky	2002-2003	1200 m
10:30	předškolní děti	2013-2015	150 m
10:40	nesoutěžní běh	2016 a ml. s doprovodem	60 m

Hlavní závod (společný start)

11:00	BUĎ FIT!	muži i ženy	3,7 km
	dorostenci	2002-2003	3,7 km
	juniorky	2000-2001	3,7 km
	ženy F) do 35 let	1985-1999	3,7 km
	ženy G) nad 35 let	1970-1984	3,7 km
	ženy H) nad 50 let	1969 a starší	3,7 km
	junioři	2000-2001	8 km
	muži A)	1980-1999	8 km
	muži B)	1970-1979	8 km
	muži C)	1960-1969	8 km
	muži D)	1950-1959	8 km
	muži E)	1949 a starší	8 km

Není možné se registrovat ve více než jedné kategorii!!!

Aktuality

Tříkrálová sbírka 2019

Z celého srdce děkujeme VÁM, milí koledníci! Bez Vás by tato sbírka neměla smysl! Děkujeme za Vaše nadšení, odvahu a chuť pomáhat i za deště, sněhu či při velkém mrazu! Jste úžasní!

Dále děkujeme Vám, lidem dobré vůle, za Vaše štědré dary! Díky Vám jsme i letos vykoledovali rekordní částku 979.046 Kč na pomoc charitnímu dílu. Peníze z naší „Tříkrálovky“ budou znovu celý rok pomáhat u nás na Jablunkovsku, v ČR i zahraničí. Jako poděkování za Vaši pomoc bude i v tomto roce každý měsíc sloužena mše sv. za všechny koledníky, organizátory, dárcy a všechny, jež toto dílo jakkoli podporují. Pán Bůh Zaplať. Podrobné výsledky jednotlivých skupinek jsou umístěny na našich webových stránkách: www.jablunkov.charita.cz

Požehnaný celý rok 2019 Vám přeje tým pracovníků a klientů Charity Jablunkov.

Výsledky Tříkrálové sbírky 2019		počet pokladniček
Jablunkov	255.397 Kč *	30 ks
Mosty u Jabl.	187.772 Kč *	16 ks
Návsí	115.639 Kč *	17 ks
Písek	85.795 Kč *	7 ks
Bukovec	79.118 Kč *	7 ks
Milíkov	53.378 Kč *	7 ks

Výsledky Tříkrálové sbírky 2019		počet pokladniček
Písečná	47.032 Kč	5 ks
Hrádek	59.886 Kč	7 ks
Bocanovice	35.104 Kč	5 ks
Horní Lomná	7.745 Kč	2 ks
Dolní Lomná	37.634 Kč	7 ks
Hřava	6.134 Kč	2 ks
Košařiska	8.412 Kč	2 ks

Výsledky Tříkrálové sbírky 2019		počet pokladniček
CELKEM	979.046 Kč	114 KS

* Rekordní částky.

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

kancelář ředitele krajského ředitelství
oddělení tisku a prevence

„Volající vnuci...“

V letošním roce jsme zaznamenali v regionu 16 skutků podvodů spáchaných na seniorech. Nejčastější legendou jsou opět volající „VNUCI.“ Oběti peníze většinou nevydaly (v 15 případech). Nejčastěji byly tyto skutky spáchaný na Karvinsku a Opavsku, dva případy prověřujeme na Novojičínsku a Bruntálsku, jeden na Opavsku.

Moravskoslezští policisté započali v pátek 15. 3. 2019 prověřovat tři oznámení seniorů, které měli telefonicky kontaktovat v rozmezí čtyř hodin odpoledne 15. 3. 2019 jejich „vnuci.“ Alespoň takto se při komunikaci volající představili. Způsob spáchaní činu byl obdobný. Úvodní oslovení „ahoj babi/dědo“ brzy vystřídala vstřícná komunikace, v jejím průběhu většinou seniorky oslovily volajícího křestním jménem jejich vnuka, načež volající souhlasil a uvedené jméno při telefonátu užíval. Následně volající „příbuzný“ požadoval půjčku nemalé finanční částky v rozsahu set tisíc korun. Všichni „vnuci“ kontaktovali oběti prostřednictvím pevných linek. **Oslovené seniorky a senior zareagovali správně, požadavky volajících nereflektovali** a následně byla učiněna oznámení policistům.

V sobotu 16. 3. 2019 jsme zahájili prověřování dalšího případu, kdy **senior v Karvině bohužel desítky tisíc zcela neznámému člověku předal.**

O předmětných pokusech o vylákání peněz seniorů jsme opakovaně informovali. **Vzhledem ke znovu zaznamenaným pokusům** a četnosti případů je na místě opakování základních doporučení seniorům pro tyto kritické situace. **Také díky osvětě** většina seniorů finance neznámým nevydá.

Zopakování rad:

Jste-li kontaktováni neznámým volajícím, který se představí jako Váš příbuzný a požaduje půjčení peněz (z jakéhokoliv důvodu – například sděluje, že se stal účastníkem dopravní nehody, má různé problémy – potřebuje finance na právníka...), požadavek neakceptujte a zásadně **peníze nepředávejte neznámým lidem.**

Situaci nejprve ověřte zpětným telefonátem u svých blízkých, zda skutečně volal člen rodiny a **peníze neodevzdávejte neznámým lidem.** Ani kdyby volající „příbuzný“ tvrdil, že nemůže dorazit a že peníze nutně potřebuje, proto posílá jiného člověka, **peníze neznámému člověku nepředávejte.** Neznámé osoby nepouštějte do svých příbytků (být Vás kontaktují s jakoukoliv

záminkou). Předmětnou událost sdělte policistům na lince 158.

Znovu svým blízkým – seniorům – připomeňte, jak se chovat v popsané chvíli, nereflektovat jakékoliv telefonáty volajících s požadavky na finance, byť se volající představí jako příbuzný (vnuk, syn...) a sděluje rozličné důvody, proč peníze urgentně (nyní, hned...) potřebuje. Zmiňte, že volající mohou tvrdit rozličné důvody, proč nemohou za seniorem dorazit sami a proč posílají jiného člověka. Doplňte, aby zásadně do obydlí nepouštěli neznámé osoby.

K tématu již zveřejněná statistická data:

V loňském roce jsme v regionu prověřovali 56 trestných činů podvodů spáchaných na seniorech. Nejčastěji užili pachatelé právě legendy „VNUK“ a to celkem v 25 případech (peníze vydali senioři „jen“ ve třech případech, škoda na majetku přesáhla 500 000 korun). Pokud by senioři vydali peníze ve všech 25 případech, škoda by přesáhla 2 290 000 korun.

*mjr. Mgr. Gabriela Pokorná
vrchní komisař*

Rozšířená otevírací doba potravin Harcowianka

Informujeme, že nově jsou potraviny Harcowianka otevřeny i v sobotu od 16:00 do 19:00. Novinkou je také možnost platby kartou.

V prodejně můžete nakoupit potraviny, ovoce, zeleninu, drogistické a nepotravinářské zboží denní potřeby, mléčné výrobky a denně čerstvé pečivo. Sortiment zahrnuje i uzeniny, lahůdky, čaje, koření, nealkoholické a alkoholické nápoje, džusy a sirupy.

potraviny HARCOWIANKA

OTEVÍRACÍ DOBA:

po: 6:30–18:00
út: 6:30–18:00
st: 6:30–18:00
čt: 6:30–18:00
pá: 6:30–18:00
so: 6:30–12:00, 16:00–19:00
ne: Zavřeno

ADRESA:

Návsi 73
739 92 Návsi

KONTAKT:

773 833 660

— Připraveno na sezonu: Wiata je dovybavena —

V loňském roce se přístřešek na hřišti dočkal nového vybavení. Bylo tak učiněno v rámci přeshraniční spolupráce s obcí Skoczów, se kterou obec realizuje společné projekty od roku 2012.

Přístřešek, vybudovaný v roce 2017 na hřišti TJ Sokol Hrádek, slouží jako místo k setkávání obyvatel obce a jejích hostů. Je využíván při obecních i soukromých akcích. Díky němu se organizátoři i hosté stávají nezávislími na počasí. Do loňského

května však bylo vybudováno pouze zastřešení, wiata nebyla vybavena.

Jejímu dovybavení jsme se dočkali díky projektu „Hrádek – Skoczów. Spolupráce napříč hranicemi“, financovaného z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj.

V centrální části přístřešku bylo umístěno otevřené kruhové ohniště s odtažným kouřem nad střechem. Vedle ohniště jsou nyní ustaveny zděné lavice z kamene, kryté dřevěným sedákem. Podlahová plo-

cha přístřešku je vydlážděna betonovou dlažbou, lemovaná zahradními obrubníky. Stánek pro prodej byl osazen přímo uvnitř wiaty na zámkovou dlažbu. Stánek má podávací okna, jedno směrem ven na hrací plochu, druhé dovnitř přístřešku. Prodejní stánek byl rovněž elektrifikován.

Mimo výše uvedené stavební úpravy obec z vlastních zdrojů financovala vnitřní vybavení prodejního stánku – lednici, plynovou bombu, sporák, dřez, hasicí přístroj a základní kuchyňské vybavení.

VG

Tato aktivita je součástí projektu „Hrádek-Skoczów. Spolupráce napříč hranicemi“, reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0001611, který je podpořen z prostředků Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński, v rámci operačního programu Interreg V-A 2014-2020 Česká republika – Polsko a spolufinancována Evropským fondem pro regionální rozvoj.

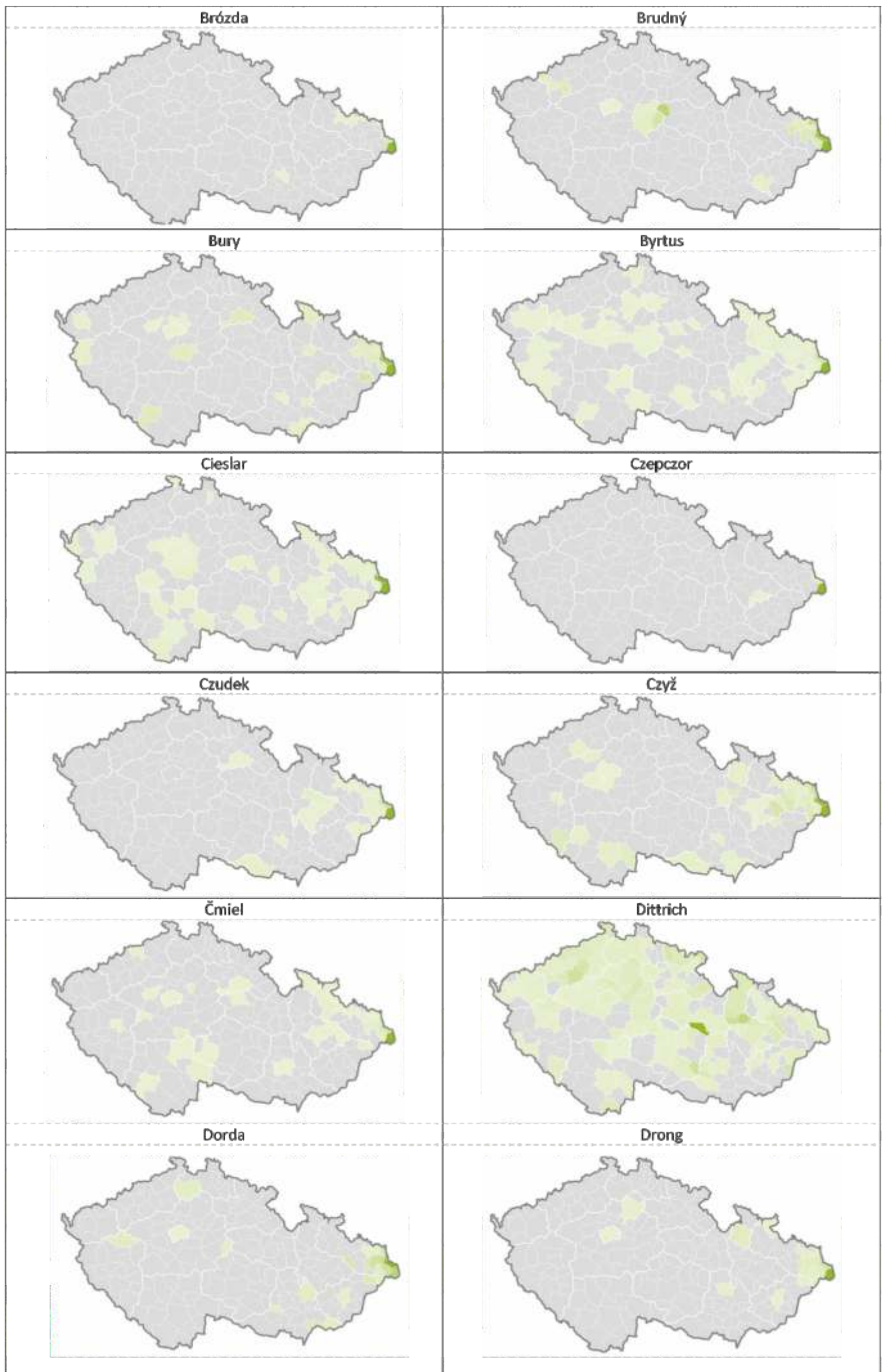
Původ a historie hrádeckých příjmení - 2. díl

V seriálu o hrádeckých příjmeních pokračujeme druhým dílem. Provedu vás 24 příjmeními, jejichž nositelé žijí v Hrádku v současnosti. V prvním sloupci tabulky jsou uvedena příjmení dle abecedy, v druhém sloupci a třetím sloupci jsou uvedeny počty lidí s tímto příjmením v Hrádku a v celé ČR. V

dalších sloupcích jsou uvedeny letopočet a místo, kde se příjmení poprvé objevilo na Těšínsku. Někdy se původní tvar příjmení docela lišil, což je zvýrazněno v šestém sloupci. V posledním sloupci jsem se pokusil objasnit původ a význam slova, ze kterého je odvozeno příjmení. Oranžově podbarvené řádky tabulky

znázorňují ta příjmení, která jsou původem z Těšínského Slezska. Mapky výskytů (na protější straně) jsou získané z internetových stránek, které se věnují plošnému rozmístění příjmení v České republice. V případech, kdy se nepodařilo vypátrat o příjmení bližší informace, jsou příslušné buňky prázdné.

Hrádecká příjmení	četnost		1. zmínka			původ příjmení, význam slova
	Hrádek	ČR		Těšínsko	původní tvar slova	
Brózda	8	67	1647	Guty	Bruzda	ze staropolského brózda, tj. záhon, brázda
Brudný	5	197	1706	Kończyce Wielkie	Brudny	ze staropolského slova brudny = špinavý
Brzežek	2	49	1505	Těšín	Brzezek	ze staropolského jména Niebrzeg, také zdrobnělina slova břeh (řeky)
Bučko	1	640				existuje i slezský ekvivalent Buczko. Základ slova pochází od slova buk, buček = mladý buk
Bukowczan	2	14				častější výskyt v Polsku, rovněž ve variantě Bukowski. Odv. od místního jména Bukowno, Bukowiec, Bukowe
Bulawa	1	265	1711	Bohumín	Bulawa	a) z nářeč. bulawy tj. tlustý, otlý. b) od bula tj. zhrubnělé místo
Bury	5	402	1643	Brandýs	Bury	a) ze staropol. bur tj. tmavěšedý. b) od osobního jména Bur
Byrtus	24	1464	1663	Bukovec	Birtuss	latinská forma slova byrt, pocházející z německých jmen Berthold, Albert
Carrara	1	6				italského původu. Carrara - město v Toskánsku, známé těžbou mramoru. Slovo vzniklo z keltského Kair = kámen
Cieslar	31	1426	1577	Bystřice	Czeslar	od slova ciešlarz tj. česky truhlář
Cymorek	3	194	1692	Stanislavice	Czymorek	z uherského "csömör" tj. z prochlazení zvětšených lymfatických uzlin
Czech	2	105	1514	Těšín	Czech	a) od jména Czesław, b) přistěhovalc z českých zemí
Czeczor	6	84	1621	Jaworzynka	Czeczorz	od slova "czeczorz" tj. chlap milující čepce, to zn. byl "na ženské"
Czudek	39	353	1577	Hrádek	Czudek	od staropolského "czudo" tj. cud; česky zázrak
Czyż	24	444	1621	Smilovice	Czisz	od staropolského czyż tj. čížek, drobný zpěvný pták
Čiliak	2	14				patrně vzniklo ze sl. čil, tzn. včil – teď, nyní. Také z maďarského csillag = hvězda
Čmiel	13	771	1577	Návsí	Czmyl	od staropol. Czmiel tj. čmelák
Čudek	1	110	1577	Hrádek	Czudek	počeštělé příjmení Czudek
Dacho	3	8				příjmení se vyskytuje v řadě slovenských matrik, ale nepodařilo se objasnit původ slova
Děkan	2	281				Děkan je správce farnosti. Přezdívka tomu, kdo bydlel v budově děkanství.
Dittrich	5	1911				původně osobní jméno, v českém ekvivalentu Děťřich. Diot = lid, rich = vládce
Dobiáš	4	2532				nepatří mezi těšínská historická příjmení, odvozenina od jména Tobiáš. Hebr. Towijáh = Bůh je dobrotivý.
Dorda	13	259	1850	Hnojník	Dorda	pravděpodobně od jmen na Dor-, Dorota, Izidor, Teodor
Drong	7	197	1671	Jablunkov	Drąg	od staropol. Drąg - žerď, přeneseně nešikovný člověk

Alej Dobra je v první desítce nejkrásnějších alejí Česka

Naše země je protkána tisíci kilometry silnic, silniček, ulic, polních i lesních cest, parkových promenád a dalších cest. Většinu z nich odnepaměti lemují stromořadí. Aleje jsou svědectvím promyšleného komponování krajiny vlastníků panství, ale i šetrného přístupu venkovského lidu k okolnímu prostředí. Dodnes si lidé těchto přírodních dominant v krajině i městském prostředí váží. Jak dokládá anketa Alej roku - lidé si cení jejich krásy napříč ročními obdobími, staleté tradice, příběhů, přívětivého prostředí k odpočinku a procházkám, genia loci.

Oblíbenou alej respondenti ocenili v sedmém ročníku ankety Alej roku, kterou již tradičně vyhlašuje spolek Arnika. Prestižní soutěž vznikla v roce 2011 a od té doby se zde představily více než dvě stovky alejí

Moravskoslezský kraj		
	Název	Počet hlasů
1	Sakurová alej Karviná	478
2	Alej Dobra	416
3	Švestková alej na staré Valtěřovské cestě	52
4	Alej k Anenskému vrchu	26

z celé České republiky. Nominovat bylo možno jakékoliv stromořadí od klasické zámecké nebo parkové aleje až po stromořadí lemující silnice a cesty, jednostranné i oboustranné. Cílem ankety není mapovat pouze historické aleje staletých stromů nebo krásná zámecká stromořadí - anketa poskytuje prostor pro osobité příběhy a vlastní kritéria výjimečnosti a kouzla nominovaných alejí.

Jak v soutěži obstála hrádecká Alej Dob-

ra? V celorepublikovém pořadí obsadila skvělé 6. místo z 92. přihlášených stromořadí. V Moravskoslezském kraji se tak stala druhou nejkrásnější alejí roku 2018. Ve prospěch Aleje Dobra hlasovalo celkem 416 respondentů.

„Rodičům“ Aleje Dobra, manželům Rychtárkovým, gratulujeme k úspěchu.

VG

www.alejroku.cz

Vážení přátelé,
dovolte mi, abych se Vám představila.

- Jméno: Alej Dobra - Jabloňová
- Rodiče: manželé Rychtárkovi
- Početí: Myšlenka založení aleje se zrodila v hlavách „rodičů“, majitelů pozemku, na jaře 2014.

Manželé Rychtárkovi věnovali pozemek pro výsadbu jabloní krajových odrůd, které lze v těchto polohách kolem 600 m. n. m. zdárně pěstovat. Stromy jsou věnovány žijícím lidem, kteří vykonali něco dobrého a nezištného pro druhé. Jablíčka budou určena kolemjdoucím turistům a ná-

vštěvníkům této úžasné krajiny

- Datum narození: 16. 11. 2014
- Místo narození: V samém srdci Slezských Beskyd, na planině v sedle mezi horami Loučka a Dziol, u turistické stezky na Filipku

Pár slov o sobě: Jsem ještě mladička, 16. listopadu jsem oslavila své 4. narozeniny, zatím nepůsobím tak důstojně a fotogenicky jako většina mých nominovaných sestřiček. Jsem také trochu atypická: stojím vedle cesty a mám 3 řady. A mám také základající kámen, a také menhir. Kousíček ode mne stojí zvonička Sv. Isidora, kte-

rý je ochránce manželů, dětí a zemědělců. A kolem zvoničky rondel kamenů s vysekanými znameními zvěrokruhu. A mám také lavičky, na kterých můžete spočinout, zklidnit mysl a hledět do kraje anebo - do sebe. A také můžete ochutnat z mých jablíček. A nebo jen tak – budeme spolu. A abych nezapomněla: také si u mne můžete zorganizovat obřad, při kterém si řeknete své Ano pro Vaši společnou cestu životem.

Těším se na Vás všechny, kteří s Dobrou vůlí přicházíte!

Novinky z ambulance praktického lékaře

Milí pacienti, přeji Vám krásné jarní dny.

ORDINAČNÍ HODINY (ZMĚNA - POLEDNÍ PŘESTÁVKA):

Od nového roku máme malou změnu ordinačních hodin. V době od 11 do 12 hodin máme vždy polední přestávku, jinak ordinační hodiny zůstávají stejné. Změnilo se pouze časové rozvržení dne. Vždy první hodinu ordinačních hodin máme vyhrazený čas pro neobjednané akutní pacienty. Snažíme se většinu z Vás objednávat na konkrétní hodinu a jednotlivé výkony a administrativní činnost plánovat tak, abyste čekali co nejméně. Bohužel se občas stává, zvláště teď v době chřipkových epidemií, že není zcela možné dodržet přesné časové úseky objednání pro velké množství akutních pacientů. Věřte, že děláme maximum pro to časy dodržet, protože si Vás jako pacientů velmi vážíme. Rozdělením ordinačních hodin na část pro objednané a neobjednané pacienty se snažíme systém zefektivnit. Budou-li z Vaší strany nějaké návrhy na zlepšení nebo změnu, budeme za ně vděční a rádi se nad nimi se sestřičkou zamyslíme. Pokud však kdykoli

v průběhu ordinačních hodin, nejen v první hodině, přichází pacient s hyperakutním stavem (myšleno život a zdraví ohrožující stavy) - má samozřejmě přednost a věřím, že tuto situaci objednaní pacienti pochopí.

VSTUPNÍ PROHLÍDKY - PROSBA:

Stále ještě zbývá mnoho z Vás, kteří byli registrováni již v počátku chodu ambulance a nemají vstupní prohlídku. Postupně se sestřičkou kontrolujeme a procházíme veškerou dokumentaci všech pacientů, ale není v našich silách provést tuto revizi v krátkém časovém úseku, protože registrovaných pacientů v naší ambulanci stále přibývá. Proto Vás prosíme, pokud vstupní prohlídku ještě nemáte objednanou, abyste v ordinačních hodinách zatelefonovali sestřičce na tel. 558 551 319 a objednali se ke vstupní laboratoři i prohlídce.

SantaClinic NA INTERNETU:

Od letních měsíců máme v provozu webovou stránku: www.santaclinic.cz, za které vděčíme firmě PC support - tímto jim děkuji. Na tomto místě jsou podrobně dostupné informace o naší ambulanci - včetně aktuálních informací. Dalším zdrojem informací o naší ambulanci je pak sociální síť Facebook, kde máme rovněž jako SantaClinic profil, na kterém Vás informujeme o aktualitách a novinách v ambulanci.

TAPING:

Od října 2018 nabízíme našim pacientům možnost tapingu. Jedná se o metodu,

kteří pomocí různého směru nalepení a různého nastavení tahu speciálních tejpovacích pásek umožňuje zmírnit zejména bolestivost zad a kloubů. Možný je také lymfodrenážní taping, který podporuje odtok lymfy do mízních uzlin a zmírňuje tak otoky zejména dolních končetin. Výkon není hrazen ze zdravotního pojištění a je tedy zpoplatněn - cena výkonu v naší ambulanci je 100,- Kč.

VIZE:

Výhledově bychom chtěli do ambulance zakoupit přístroj na analýzu moči, abychom výsledky moči měli okamžitě po příchodu pacienta. A dále díky speciálním proužkům ke stanovení ztráty malého množství bílkovin močí mohli sledovat účinnost léčby pacientů s cukrovkou a vysokým tlakem a nastavit tak léčbu co nejlépe.

Přeji Vám, milí pacienti, krásné jarní dny a budu se na Vás těšit v naší ambulanci.

S úctou

MUDr. Ingrid Santariusová

Novinky v knihovně

-AUTOBIOGRAFIE-

Czundry, baby a zabawy

Tomáš Tománek, lídr kapely Blaf, má na svém kontě nový knižní titul. Czundry baby a zabawy jsou jeho retrospektivou, vyprávějí o každodenních strastech a slas-tech mladého muže. Tománek se vrací do osmdesátých let minulého století. Jak napovídá samotný název – v knize se čtenáři mj. dozví, jak vypadalo jeho čekání na civil, hledání lásky či hýření na čundrech na Slovensku. Vše v doprovodu party přátel a pivního moku. „Ksióznka opowiad o mojih przeżyciach z młodych roków, isto od 20 do 25 roków. Na wojnie jo zaczął spisać moje przeżycia do takigo dziynniczka, kiery smyczym ze sobą aż do doteraz. A po moji piyrszej ksióznce „Z bagna nad mroki“ mie pore ludzi wyhecowało, aż napiszmy dalszóm ksióznce. I tóż zech opruszł swoje wspomniy-

nia i doł sie do pisanio, a to je wysledek.“

-BIOGRAFIE-

Hanin kufřík Příběh dívky, která se nevrátila

Příběh sourozenců Hanky a Jiřího Bradových, kteří se po deportaci rodičů rázem octli sami v Novém Městě na Moravě. Ovšem po několika měsících i je - desetileté židovské děti odvezli do terezínského ghetta. Jiří nakonec díky mnoha šťastným náhodám válku přežil, v osmačtyřicátém před komunisty utekl do Kanady, kde se postupem času vypracoval na respektovaného podnikatele. O své milované sestře ale nedokázal vypátrat žádné zprávy. Až desítky let po válce ho našla Tuniko lšioka, zakladatelka tokijského centra pro zkoumání holocaustu, které nedal

spát tajemný kufř s jménem Hanah. Ta po mnoha letech pátrání našla Jiřího a zrekonstruovala i osud jeho malé sestry.

-SPOLEČENSKÝ ROMÁN-

Violka

Marika je samostatná mladá žena, která se nechce vázat, a aby si udělala v životě pořádek, rozhodne se odletět na Nový Zéland. Její plány zhatí tragická smrt její sestry Violy a jejího manžela – Marika se najednou musí postarat o malou neteř Violku, která po smrti rodičů trpí psychickými problémy, sehnat peníze na zaplacení dluhů sestřina manžela – a hlavně neustále bojuje s Violčinou babičkou, sestřinou tchyní, která je po všech stránkách ukázková mrcha. Maričin život najednou nabere úplně jiný směr, ale přes všechny problémy zjišťuje, že je šťastná.

Karneval s Jackem Sparrowem

Nastal čas karnevalových oslav a ani naše děti o tuto slavnost nepřišly. Karneval se konal v pátek 15. 2. v restauraci „U Burého“. Místo dětí však přišli piráti, princezny, víly, policisté a spousta dalších krásných karnevalových masek a pohádkových bytostí. Tuto slávu si nenechal ujít ani náš významný host, který se k nám doplavil až z Karibiku, a nebyl to nikdo jiný než kapitán Jack Sparrow. Tento známý pirát nám ukázal spoustu zajímavých kouzel, které si děti samy vyzkoušely, zazpíval si s dětmi, zatančil a předvedl nezapomenutelnou show, kterou si užily nejen děti, ale také rodiče. Děti se během vystoupení mohly občerstvit svačinkou a na závěr dostaly krásnou klauní odměnu. Během celého odpoledne se rodiče s dětmi na památku mohli vyfotit. Všichni jsme si karneval velice užili.

Bc. Dominika Bielešová

Zimní hry

Nový rok nám přinesl sněhovou nadílku, na kterou jsme všichni netrpělivě čekali. A jak jinak si nejlépe užít sněh a zimu, než si pořádně zasportovat! My jsme se vydali na sportovní hry do Bystřice, kde jsme museli splnit několik sportovních aktivit. Uvítali nás zde Eskymáci a Eskymačky, zazpívali jsme si grónskou písničku, pořádně jsme se rozcvičili a vrhli se na plnění úkolů. Prolézali jsme zamrzlou překážkovou dráhou, hráli hokej, stavěli iglú, lovíli ryby, jezdili se psím spřežením a nechyběla ani všemi oblíbená koulovaná. Za splnění každého úkolu jsme dostali kousek puzzle a nakonec jsme si mohli poskládat obrázek, za který jsme dostali krásný diplom a odměnu. Děti si sportovní dopoledne velice užily!

Bc. Dominika Bielešová

Škola na zkoušku

Každoročně pořádáme v naší mateřské škole projekt "Škola na zkoušku", jehož smyslem je dostatečně připravit děti na vstup do 1. třídy ZŠ. A taky poskytnout jejich rodičům bližší informace o tom, co má umět předškolák.

Programem projektu je ukázka souboru cvičení s návodem, jak si "hrát" doma s dítětem, aby bylo dostatečně připraveno na školní výuku a to v oblasti:

- jemné motoriky a grafomotoriky
- sluchového vnímání
- zrakového vnímání
- předmatematických představ

Malí „žáčci“ si pod vedením učitelek mateřské školy vyzkouší, jak se sedí ve školní lavici, plní různé školní úkoly, kreslí na tabuli a dostanou zde i svůj první domácí úkol.

Lenka Palarczyková

Divadlo Letadlo

Divadlo Letadlo k nám dorazilo s interaktivní pohádkou „Výprava za ledním medvědem“, aby nám zpříjemnilo jedno zimní dopoledne. Herci byli milí a kontaktní, hraní provázeli zpěvem a hudbou, často vtahovali do hraní a vyprávění samotné děti, které plnily role námořníků, učily se chytat ryby, poznaly, jak vypadá lední medvěd, mrož, tuleň, velryba, zajíc bílý, liška polární a taky Eskymáci. Všichni si pohádku moc užili a mnoho se naučili.

Julie Mitrengová

Březen - měsíc knih

Tento měsíc jsme zahájili návštěvou místní knihovny, kde paní knihovnice Petra Borská zavedla děti do kouzelného světa knih.

Děti seznámila s funkcí knihovny, se zacházením s knihou, přečetla jim zajímavý příběh, dala jim pohádkové hádanky a možnost si některé knihy prohlédnout. Nyní se knihám věnujeme každý den. Společně putujeme z pohádky do pohádky. Práce, hra s knihou a pohádkami děti velice baví. Prostřednictvím společného čtení se budují pevné vztahy jak v kolektivu, tak i v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení, utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem. Stačí 20 min. denně.

Julie Mitrengová

Čtvrtáci se zasnili v hodině českého jazyka - procvičovali podmiňovací způsob...

Kdybych uměla létat, asi bych to tajila. Nechtěla bych, aby mě nějak zkoumali. Létala bych na prolétky, nebo jak říkat procházce v letu? (M. K.)

Kdybych se ráno probudil jako želva, hned bych šel na pláž. Ale jsem raději člověk, protože bych neuměl číst, psát, přišel bych o skvělé kamarády a paní učitelky. (J. S.)

Kdybych se ráno probudila jako dospělá, tak bych měla radost. Mohla bych se dlouho koukat na televizi. Potom bych chodila do práce a jezdila autem. Možná bych se s někým seznámila a byli bychom velcí kamarádi. (A. F.)

Kdybych uměla létat, tak bych měla krásná bílá křídla. Vyletěla bych nad dům. Nad domem bych kroužila a povídala si s ptáčky. (N. S.)

Kdybych se zítra probudil jako dospělý, tak bych byl v jiném světě. A tam by byly samé sladkosti, tak bych se najedl a usnul. Až bych se probudil, byl bych zpět doma a mamce bych povykládal, co se mi zdálo. (M. M.)

Kdybych uměla létat, tak bych si nejdříve ověřila, jak dlouho vydržím ve vzduchu. Kdybych létala nad naší zahradou, určitě by pode mnou běhala naše fena Peggy. Sledovala by, co to tam nahoře létá. Možná by se seběhlo hodně koček, aby mě ulovily. (N. S.)

Kdybych měl kouzelnou moc, tak bych mohl mít úplně všechno. Třeba jet na dovolenou s kamarády. Nebo vytvořit nové město a v něm ZOO. Jupí! Já se těším! A taky postavit nové hřiště pro hráče Barcelony, třeba i pro Spartu Praha. (D. K.)

Kdybych se ráno probudila jako želva, tak by mi trvalo dlouho, než bych došla do kuchyně. Pak bych si šla ven hrát. To by mi zabralo půl dne, to by bylo blbé. Byla by smůla, kdyby se venku rozpršelo. To bych musela jít domů zase tím pomalým tempem. (N. S.)

Školní maškarní ples

Už delší dobu jsme si pohrávali s myšlenkou zorganizovat maškarní bál. V posledních letech jsme měli tématické plesy, které měly vždy velký úspěch. Po Valentýnském plese, plese V ledovém království a plese V casinu jsme se letos konečně odhodlali.

Trochu jsme měli obavy, že vstoupíme na tenký led a že bude prodáno málo lístků. Kdysi se maškarní plesy organizovaly častěji, lidé byli víc přirození a nebáli se projevit. Na druhou stranu jsme doufali, že se najde v Hrádku spousta lidí, kteří jsou bezprostřední, umí si ze sebe udělat legraci a skvěle se bavit.

A jak náš maškarní bál dopadl? Sál restaurace U Burého byl opět úplně plný, hosty vítal čert s andělem, ples

zahajoval klaun. Mezi plesajícími byli mexikánci posílení tequilou, čarodějky a kouzelníci, mimové a Skoti v kiltu, skupinky drsných cikánů a přátelských hippies, jeptišky s farářem a smrták s kosou, krvavá Mary a dokonce i Barbie od Mattela. Ti všichni opět vytvořili bezvadnou atmosféru a bavili se spolu na maximum. Dobrou zábavu zcela určitě podpořil i Bogdan Bartnicki, který se už po čtvrté postavil za mixážní pult a stal se pro nás nepostradatelný.

Na závěr jako vždy děkuji všem, kteří pomáhali s organizováním školního plesu, děkuji všem sponzorům a hostům, kteří přišli a podpořili naši akci.

Převlékání do kostýmů milují hlavně děti, a proto spolek rodičů bude pro naše malé školáky organizovat 26. dubna školní maškarní diskotéku. Milí rodiče, máte ještě dostatek času s dětmi vytvořit ty nejkrásnější masky. Moc se na ně těšíme a určitě z akce uděláme opět reportáž.

Roman Heczko

Mořeplavci

Čtvrtáci už znají Kolumba, Magalhãese, Sindibáda!

Vědí, kdo je to námořník a pirát. Děti proplouvaly různými úkoly, vyrobily plakát.

Třeba se také jednou vydají na daleké cesty.

Hlásí se vám třída pátá

Hlásí se vám třída pátá,
co po vědomostech stále pátrá.
Vesmír pro nás byla hračka,
o modely byla rvačka.
Planety už dobře známe,
o černé díry se zajímáme...
Po nasbírání vesmírných vědomostí,
přišly na řadu kosti,
kostra dala hodně práce,
zažili jsme však i spoustu legrace.

My jsme ti páťáci

My jsme ti páťáci,
co mají rádi legraci,
pět let jste spolu prožili,
spoustu báječných dní si užili.
Nyní jsme noc v CENTRU VOLNÉHO ČA-
SU společně strávili –
a báječně se bavili,
při stezce odvahy se strašili.
spoustu dobrot napečených od svých
rodičů baštili.

Milí páťáci,
přejeme vám do života mnoho radosti,
ať vás netíží žádné velké starosti.
Dívejte se pořádně kolem sebe –

a vnímejte,
jak krásně modré dokáže být nebe,
jak nádherné je kvítí,
jak slunce příjemně svítí.
Prožívejte naplno každý den,
pamatujte si příjemné věcičky jen.
Pamatujte,
že v životě nejsou důležité věci,
ale prožité okamžiky přeci.
Nepřestávejte snít –
a svou cestou v životě s úsměvem jít.
A pamatujte -
každý z vás je jedinečný,
něčím krásným výjimečný.

Přejeme vám spoustu splněných snů
a naplno prožitých šťastných dnů.

Co nového u Macha a Šebestové?

Máme tady březen – měsíc knihy. Význam knih nejlépe vystihl náš vzácný tvůrce Karel Čapek, když prohlásil:

„Kniha je nejmocnější zbraní národa. Národ, který si váží knih, váží si zároveň své duchovní nezávislosti a neztratí ji, dokud

bude mít svou literaturu.“

A zdejší třetáci, pod přísným dohledem Jonatána, pracují na tom, aby těchto knih poznali co nejvíce a staly se přirozenou součástí jejich života. Jaké aktivity k tomu využíváme?

- 1) Čtenářské dílny.
- 2) Hodnocení čtenáře měsíce.
- 3) Doplňování knihy do školní knihovny.

4) Čtenářské deníky.

5) Psaní vlastního příběhu a následné předčítání před mladšími ročníky.

6) Návštěvu místní knihovny a další.

Děti odhodlaně plní všechny úkoly, které dostanou na starost. Kéž jim toto nadšení vydrží i do dalších dnů. Mach, Šebestová, Jonatán a vlastně všichni ostatní jim v tom velice fandíme.

Mgr. Ria Macurová

Radovánky na sněhu Hurá sníh!

Letošní sněhové nadílky jsme si užili i se školní družinou. Myslíme, že slova jsou skoro zbytečná, radost dětí z řádění na sněhu je z našich fotek patrná.

A děti si užily i poslední sněhovou nadílku...

Šátkový masopustní rej

V pátek 1. 3. 2019 se konal již třetí ročník Masopustního reje. Tentokrát ve stylu šátkovém. Rej začal módní přehlídkou, následovalo koblížkové pohoštění a nechyběla ani diskotéka.

Trzej królowie w naszym przedszkolu

Znów minął rok, kolejny rok w naszym przedszkolu. I tak jak trzej królowie, my również z papierowymi, kolorowymi koronami na głowach, przybyliśmy z życzeniami noworocznymi do pana wójta jak i do naszej szkoły. Nagrodą za życzenia były słodkie lizaki i cukierki.

Klára Świerczková

Nauka Pływania naszych dzieci

Nasi starszacy w nowym kalendarzowym roku zaczęli uczęszczać na naukę pływania do Bystrzycy.

Klára Świerczková

Igrzyska Zimowe

Dzisiejszy poranny mróz nie zniechęcił nasze dzieci do wyjścia na mecze sportowe do DDM w Bystrzycy. Około 14 grup dzieci uczestniczyło w grach sportowych. Dla dzieci przygotowano różne sportowe stanowiska. Każdy sportowiec otrzymał w końcu mały prezent na pamiątkę.

Klára Świerczková

Gry sportowe w sali gimnastycznej

Również my w naszym przedszkolu z dziećmi nie zapominamy o zdrowym ruchu dla naszego ciała. Mamy możliwość korzystania z sali gimnastycznej w naszej szkole, więc czasami z dziećmi do zajęć sportowych wybieramy się właśnie tam. Dzieci lubią gry w piłkę, tory przeszkód, różne dyscypliny ruchowe i wytrzymałościowe, również lubią współzawodnictwa i z nadchceniem odkrywają nowego sportowego i ciekawego sprzętu i zabaw.

Klára Świerczková

Dzisiejsza zimowa zabawa

Dzisiejszy piękny słoneczny poranek, wykorzystaliśmy z dziećmi do zimowej zabawy na pobliskim wzgórzu.

Dzisiejszy wykład Dentysty w naszym przedszkolu

Dziś rano nasze dzieci spędzały czas z Dentystą w naszym przedszkolu.

Podczas tego wykładu dzieci uczyły się, jak poprawnie czyścić swoje zęby, co jest zdrowe i nie zdrowe dla naszych zębów. Przedszkolaczki przez zabawę, którą otrzymały od pani Dentystki mogły zabawić się w prawdziwego dentystę.

Bardzo dziękujemy za ładne przygotowanie prelekcji i pokaz dzieciom jak potrzeba troszczyć się o swoje zęby. Również dziękujemy za upominki, które otrzymaliśmy.

Do naszego przedszkola przybyła Pani Mudr. Barbara Michalik (mamuśka Samuelka).

Karnawał w naszym przedszkolu

Przedszkolaczki nasze wreszcie doczekały się upragnionego balu karnawałowego. I tak znaleźliśmy się w zaczarowanej krainie, gdzie mogliśmy podziwiać i oglądać królowiny, czarownicę, pirata, kowboja, dinozaura,

myszkę Miki, kotki, pingwinka, spidermana, malarza, strażaka, automechanika, konduktora, pszczołkę, ślimaczkę, dynię, kostkę lega i astronauta Buzza. Był polonez, makarena, woogie boogie jak i inne tańce, gry i zabawy. Również częstowaliśmy się pysznym ciasteczkiem, który upiekła nam mamuśka Aneczki. Za piękne i pomysłowe kostiumy dzieci otrzymały dyplomy i złote medale.

Klára Šwierzková

Uroczyste świętowanie naszych Dziadków

W czwartek 24. stycznia w restauracji „u Burego” obchodziliśmy uroczystość Dzień Babci i Dziadka naszych małych przedszkolaczek. Z tej okazji przygotowaliśmy dla nich krótki program kulturalny, który rozpoczęliśmy polonezem. Przy kawie i pysznych ciastkach babcie i dziadkowie mogli słuchać życzeń, wierszy, piosenek oraz zobaczyć poleczkę w wykonaniu swoich kochanych wnucząt. Prezentem i zarazem niespodzianką dla nich były kwiatki z kolorowego papieru z fotografią swojej wnuczki lub wnuka. A że występ wnucząt podobał się, dowodem tego były łzy i wzruszenie w oczach naszych Babć i Dziadków.

Dziadkowie przy tablicy interaktywnej

We wtorek 22. 1. 2019 w murach szkolnych od rana zrobiło się bardzo uroczyste, ponieważ z okazji święta dziadków dzieci zaprosiły swoje babcie i swoich dziadków na spotkanie pod nazwą „Dziadek i babcia po latach w szkole“.

Zacni goście zostali przywitani serdecznymi życzeniami, śpiewem i kwiatkiem,

przy czym niejedna babcia często ocierała łzy a dziadkowie nagradzali występy gromkimi oklaskami. Po krótkim programie dyrektor szkoły zapoznał obecnych z realiami szkoły, sprawami edukacyjnymi i aktualnymi problemami dotyczącymi spraw wychowawczych. Równy z dzwonkiem o godz. 9.45 dziadkowie dzieląc się do grup udali się do klas, by obejrzeć lekcje matematyki, języka polskiego i języka angielskiego. „Jo z tej matematyki w czwartej klasie nie zrozumiał nic“ – poinformował po skończonej lekcji jeden z dziadków swoich rówieśników popijając herbatkę. „A my w szkole w Milikowie mieli na ławkach kałamarze, tablice i krede, a teraz takie dziwy!“ – sko-

mentował możliwości tablicy interaktywnej drugi. Po krótkim odpoczynku przy smacznym ciastku i kawce dziadkowie ponownie udali się do klas, by tym razem wspólnie ze swoimi pociechami wyprodukować kilka ślicznych ozdóbek. Oficjalny dopołudniowy pobyt starszej generacji zakończył się o godz. 12.30. „To był wspaniały pomysł i nasz cudowny dzień, dziękujemy!“ – takimi słowami dziadkowie żegnali się z nauczycielkami. A niektórzy? Jeszcze trochę zostali, ponieważ to nietypowe spotkanie generacji kontynuowane było w świetlicy szkolnej.

Kazimierz Cieślak

Popołudnie z Albertem Černým

Długo będą pamiętać uczniowie obu gródeckich szkół czwartkowe popołudnie z Albertem Černým, pochodzącym z niedalekiego Trzyńca frontmanem grupy muzycznej Lake Malawi.

Artysta wspólnie ze swoim kolegą, gitarzystą basowym Jeroným Šubrtem, odwiedził Gródek w ramach minitourne mającego na celu zareklamowania swojej nowej piosenki „Friend of a Friend“, z którą chłopcy mają zamiar oparować międzynarodowy konkurs piosenkarski EUROWIZJA - TEL

AVIV 2019. Sympatyczny Albert z akompaniamentem gitary i fortepianu, na scenie Domu PZKO w Gródku, podbił serca młodych słuchaczy zarówno swoimi melodyjnymi piosenkami, jak i opowiadaniem o przeżytych muzycznych przygodach. Pod koniec koncertu najodważniejsi uczniowie mogli wejść na scenę i zaprezentować swoje umiejętności. Po obowiązkowym fotografowaniu i składaniu autografów artysta podziękował obecnych za przemiłą atmosferę stwierdzając, że „takie spotkania go niezmiernie wzbogacają“. „Będziemy głosować na ciebie“ - wołały dzieci żegnając artystę.

Wszyscy będziemy głosowali i trzymali kciuki, by za niedługo zobaczyć Lake Malawi na żywo w transmisji z Tel Avivu.

Kazimierz Cieślak

Novinky z Hrádečku

Letošní školní rok je pro Hrádeček rokem velkých změn. V září 2018 jsme podali žádost o zápis do rejstříku škol a školských zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Kraj naši žádost v lednu schválil a od září 2019 tak můžeme poskytovat oficiální předškolní vzdělávání včetně povinného předškolního roku.

Se vstupem do rejstříku je spojena spousta administrativní práce, kterou teď máme před sebou. Budeme teprve druhou oficiální lesní školkou v Moravskoslezském kraji a moc se na tuto změnu těšíme.

Také naše škola má za sebou velkou změnu. Původní prostory už nám nestačily a věděli jsme, že nový školní rok potřebujeme zahájit v něčem větším, kde děti budou mít prostor pro své aktivity. Štěstí se na nás usmálo trochu dřív a našli jsme budovu rodinného domu k pronájmu v centru obce. Máme tak za sebou velké stěhování naší školy a od března se zabydlujeme v nových prostorách. Děti jsou nadšené a my také.

V neděli 5. května organizujeme den otevřených dveří v naší školce. Pokud Vás zajímá, jak vypadá tradiční mongolská jurta zevnitř, jak se v ní funguje a žije jak v zimě, tak v létě, jste k nám srdečně zváni. Rádi Vás uvidíme.

Po několika letech se také vracíme k tradici oblíbených letních táborů v Hrádečku. Pokud chcete svým dětem dopřát výjimečný letní zážitek, neváhejte je přihlásit. Bližší informace najdete na přiloženém letáčku.

Iva Slováková

Hrádeček
LESNÍ ŠKOLKA A SVOBODNÁ ŠKOLA

PRÁZDNINY
JAKO U BABIČKY

**PRÁZDNINY V
HRÁDEČKU!**

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY 2019
PRO DĚTI OD 4 DO 10 LET

červenec 29. - 2. 8.
srpen 5. - 9.
srpen 12. - 16.
srpen 19. - 23.

Cena: 1.950,- / dítě / týden

v ceně:

- celodenní program (7:30 - 17:00)
- oběd, odpolední svačina

Rezervace míst:
slezskyhradecek@gmail.com
774 269 106
PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY
LESNÍ ŠKOLKA A SVOBODNÁ ŠKOLA HRÁDEČEK
HRÁDEK 16/
WWW.HRADECEK.COM

Spolkový život v obci

Zabawa z kabaretem

Nie ma jesieni bez „Tłoczynio Kapusty”, z kolei impreza ta nie może się odbyć bez skeczu w wykonaniu kabaretu „My”. Tym razem wszyscy miłośnicy dobrej zabawy spotkali się w siedzibie naszego koła PZKO w sobotę 10 listopada.

Śmiechu było mnóstwo, bowiem trójka zgranych aktorów udowodniła, że plotki w Gródku mają się dobrze. Tematem numer jeden były ostatnie wybory

samorządowe, praca wójta i przepisy Unii Europejskiej. Talenty swoją drogą... Ale w aktualności i dozowanej dawce satyry tkwi urok tego jedyne w swoim rodzaju kabaretu. Bravo!

„Tłoczynio Kapusty” to przede wszystkim impreza pełna muzyki. Zanim wszyscy rozpędzili się na parkiet, by tańczyć przy muzyce DJ Romana Młynka, wystąpił Zespół Folklorystyczny „Bystrzyca”. A potem już tylko w myśl piosenki „Przetańczyć z tobą chcę całą noc...”.

Magdalena Ćmiel

Hasiči a jejich rok 2018

Rok 2018 byl ve znamení oslav 110 let založení Sboru dobrovolných hasičů v naší obci. Celé tyto oslavy proběhly na hřišti TJ Sokol Hrádek, za přítomnosti našich hasiček a hasičů.

Slavnostního jednání se rovněž účastnili hosté – starosta Okresního sdružení hasičů, pan Velčovský, starosta slovenských hasičů v okrese Čadca – pan Kozá, dále slovenská hosté z Čierneho – družební organizace, kterou vedl sám starosta obce pan Ing. Gomola. Dalšími hosty byli místostarosta a zastupitelé naší obce, ředitelé obou hrádeckých škol, zástupci hrádeckých organizací a zástupci hasičů z bystřického okrsku (bystřický okrsek tvoří Hrádek, Vendryně, Bystřice, Nýdek, Košařiska a Milíkov). Na této slavnostní schůzi byla přednesena zpráva o vzniku a celkovém dění hasičů za uvedené období. Taktéž byly předány resortní vyznamenání našim členům. SDH Hrádek si připomnělo i 100. výročí vzniku Československa, přičemž byly některým členům a hostům předány slavnostní medaile, vydané Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska. Taktéž jsme zabezpečili krásný kulturní program a obzvlášť vystoupení mažoretek bylo pěkné. U této příležitosti jsme pro obě naše školy vyhlásili soutěž v malování obrázků s názvem „Hasiči očima dětí / Stražáci očima dětí“. Jednotliví vítězové byli odměněni návštěvou hasičského záchranného sboru v Třinci za účasti ředitele polské školy a učitelky české školy. Celé tyto oslavy bychom nemohli uspořádat bez sponzorských darů, proto všem sponzorům děkujeme.

V roce 2018 se naši hasiči zapojili do dárčovství krve. V rámci kraje jsme byli vyhodnoceni jako nejlepší v počtu dárců (8). Za tuto aktivitu jsme dostali finanční příspěvek z Krajského sdružení hasičů Ostrava ve

výši 1500,-. Každý člen obdržel také diplom.

Samozřejmě i v minulém roce proběhla denní i noční hasičská soutěž o putovní pohár starosty obce. Zúčastnili jsme se soutěží v rámci Gorolského poháru, ale i mimo něj, rovněž i prvního kola okrskové soutěže a naše činnost je aktivně zapojena do sportovně-kulturních akcí, organizovaných v rámci obce (Běh Hrádkem, Stavění máje, Lampionový průvod...)

Společně se starostou, p. Borskim a s p. Brancem a Malikem jsme navštívili našeho dlouholetého člena, pana Karla Czudka. Při této příležitosti mu starosta obce předal plaketu Obecního úřadu za obětavou a dlouholetou práci ve prospěch hasičů a obce. Je velká škoda, že zdravotní stav panu Czudkovi nedovoluje se fyzicky zapojovat do dění. Za práci, kterou vykonal, mu všichni srdečně děkujeme.

Koncem prosince proběhla naše výroční valná hromada, která se konala v restauraci U Burého za přítomnosti starosty obce a dalších hostů, včetně hostů ze Slovenska. Vyhodnotili jsme naši činnost a naplánovali si další úkoly na rok 2019.

Letošní rok, jako ty předešlé, začíná spíše schůzováním a to účastí na valných hromadách v Čiernem a v Oščadnici, kde proběhlo vysvěcení hasičské budovy místním oščadnickým farářem. Byli jsme přítomni i na výroční valné hromadě okrsku Beskyd, která proběhla v Bystřici. Starosta našeho SDH se 23. 3. zúčastnil výroční valné hromady okresu a starosta okresu v minulém roce vyhlásil soutěž o pohár starosty okresu Frýdek-Místek. Naše družstvo mužů bylo velice překvapené z umístění v této soutěži, jelikož po sečtení všech bodů jsme skončili na 1. místě. Právě tento pohár byl předán na uvedené valné hromadě, na které se

setká cca 100 sdružení dobrovolných hasičů z celého okresu a další významní hosté. Jelikož jsme ještě v minulém roce zabezpečili pro asi 50 dorostenců hokejového klubu Třinec ukázkou a praktickou zkoušku požárního útoku na hřišti TJ Sokol Hrádek, byli naši členové Bohuslav Branc a Pavel Malik pozváni trenéry dorostu HC Oceláři Třinec na prvoligový zápas, který proběhl ve Werk Areně. Pro mě to byl osobní zážitek, že jsme mohli být při celkovém dění celého zápasu jak v kabině hráčů, tak na střídačce, popovídat si s hráči, s různými významnými hokejisty (např. s bývalým hráčem NHL - panem Musilem). Všechny tři třetiny jsme sledovali ze střídačky a za trenérům dorosteneckého ligového mužstva, panu Machovi a pan Muchovi srdečně děkujeme. Již jsme s těmito trenéry předběžně dohodnuti, že se tato akce bude opakovat opětovně na hřišti TJ sokol Hrádek s přibližně stejnou tematikou.

V březnu již naše činnost začíná právě sportovními a kulturními akcemi. Začalo to bowlingem v Jablunkově, kde nás reprezentovaly ženy hasičky, které obsadily krásné 4. místo. Budeme pokračovat jako každý rok a to účastí na úklidu Hrádku, Běhu Hrádkem a Stavění máje. V květnu začnou soutěže v požárním sportu. Jako první bude okrsková soutěž v hasičském sportu a následují další soutěže v rámci Gorolského poháru, kde jsme se přihlásili jako družstvo mužů. Naše denní soutěž v požárním sportu proběhne dne 29. 6. na hřišti TJ Sokol Hrádek a už nyní vás, vážení občané, dovoluji pozvat. Jako vždy budeme rádi spolupracovat s obecním úřadem a všemi dalšími složkami v rámci obce i mimo ni při organizaci sportovních a kulturních akcí a aktivně se do nich zapojovat.

Bohuslav Branc

Hrádecké hasičky vybojovaly v bowlingu 4. místo

Zástupci SDH Hrádek na hokejovém zápase

„Starzik, starka i komputer”

Po kilkudziesięciu latach został reaktywowany ruch teatralny w Gródku. Miejmy nadzieję, że sukces sztuki autorstwa Kazimierza Cieślara „Starzik, starka i komputer” w wykonaniu naszych pezetkaowców, stanowi początek nowej aktywności teatralnej.

Sztuka wystawiona została po raz pierwszy w niedzielę 27 stycznia w Domu PZKO. W wyniku dużego zainteresowania kolejna odsłona odbyła się w sobotę 2 lutego. Sala pękała w szwach. Przybyli nie tylko miejscowi, ale też osoby z okolicznych gmin... Śledząc kondycję podobnych wydarzeń można uznać, że ludzie czują głód po sztukach gwarowych. Należy się więc cieszyć, że w naszym Kole mamy

członka, który napisał i wyreżyserował dla swoich kolegów sztukę pełną humorystycznych sytuacji.

Historia toczy się w domu małżeństwa Turoniów (Anna Łackowa i Stanisław Wolny), którzy pod choinką znajdują komputer. Niepojęty dla nich wynalazek podarowała im Wnuczka (Karolina Medkowa) i Wnuk (Marek Kwaczek). Prezent stanowił dla nich coś wręcz niepojętego, dlatego poprosili oni o pomoc Specjalistę ds. komputerowych (Robert Drong). Ten za swoje profesjonalne usługi, ku zdziwieniu Starzika, wystawił rachunek. Jak to na wsi bywa, nie zabrakło odwiedzin ciekawskiego i lubiącego niekulturalne dowcipy Sąsiada (Paweł Pilch). Zaczęło się od komputera a skończyło się na prośbie. Wnuki miały od

początku podstępny plan. W finale wyszło na jaw, że wnuczka chce od Starki pożyczyć pieniądze na wyjazd do Kanady. Czy Starka się zgodziła?

Koniec został nierozstrzygnięty, tak więc stanowi możliwość jego rozwinięcia w kolejnej sztuce. „Mam nadzieję, że to nie był nasz ostatni wyczyn aktorski. Cieszę się niezmiernie, że doszło do wznowienia tradycji teatralnej w naszym Kole. Nie spodziewałem się takiego zainteresowania, dostaliśmy już kilka zaproszeń z okolicznych wiosek”, powiedział Stanisław Wolny, prezes MK PZKO w Gródku, który następnie dodał, iż sztuka została zrealizowana przy wsparciu Funduszu Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w RC.

Magdalena Ćmiel

Od autora „Starzika, Starki i komputera”

Pomysł na poruszenie tematu dotyczącego stosunku ludzi starszych do nowych technologii chodził mi po głowie już dawno.

Nie potrafiłem jednak zmusić się do jego realizacji. Najpierw sporządzałem drobne zapiski, w których zawarte były podstawowe myśli i ciekawe motywy. Wszystko to łączyłem i uкладаłem do szerszych wątków, które później tworzyły podstawę poszczególnych części. Musiałem uważać,

by pojedyncze sceny logicznie nawiązywały na siebie, były łatwe do wykonania i miały jakiś sens. W ten sposób powstała połowa komedii. Drugą część napisałem szybciej, do czego zmotywowała mnie data premiery. Obsadę aktorską załatwiło MK PZKO. Sześciuosobowy zespół, którego podstawą był znany z Tłoczynio kapusty okazyny kabaret „My”, prawidłowo spotykał się dwa miesiące. Tekstu do opamięnienia było dużo, zwłaszcza dla głównych bohaterów, którymi byli Starzik (Stanisław Wolny) i Starka (Anna Łackowa). Bardzo dobrze na scenie prezentowali się również sąsiad Gustaw (Paweł Pilch) i technik ICT (Robert Drong), a miłym aktorskim zaskoczeniem były wnuki (Karolina Medek

i Marek Kwaczek), które bardzo swobodnie poruszały się po deskach scenicznych i z entuzjazmem prezentowały swoje „podstępne” role. O tym, że wystawienie tego spektaklu odbiło się szerokim echem na Śląsku Cieszyńskim świadczą nieustające oferty i prośby jego powtórzenia napływające z różnych stron. A w dodatku te ciągle pytania: „Czy będzie druga część?” „Przyzwyczajają się Starzikowie do komputera, czy będą z niego korzystać?” „Może w następnej części pojawią się rodzice wnuków?” itd. Zdecydowaliśmy się na razie odpocząć a jesienią? Zobaczymy czy Gródek odwiedzi jakaś nowa muza.

Kazimierz Cieślak

Rozpisy fotbalových zápasů TJ Sokol Hrádek

Žáci - jaro 2019 Okresní přebor st. žáků				
kolo	soupeř	hrací den	datum	čas utkání
17.	Hrádek -Mosty	NE	7.4.2019	9:30
18.	Návší - Hrádek	NE	14.4.2019	13:45
19.	Hrádek - Tošanovice/Do	NE	21.4.2019	9:30
20.	Oldřichovice - Hrádek	SO	27.4.2019	10:00
14.	Milíkov - Hrádek	NE	5.5.2019	14:15
16.	Vendryně - Hrádek	SO	11.5.2019	10:00
21.	Hrádek - Milíkov	NE	26.5.2019	9:30
13.	Hrádek - Oldřichovice	NE	2.6.2019	9:30
12.	Tošanovice/D - Hrádek	SO	8.6.2019	14:45

Dorost - jaro 2019 Okresní přebor				
kolo	soupeř	hrací den	datum	čas utkání
16.	Nýdek - Hrádek/Milíkov	NE	31.3.2019	10:00
17.	Hrádek/Milíkov - Vendryně	NE	7.4.2019	13:00
18.	Raškovice - Hrádek/Milíkov	NE	14.4.2019	13:30
19.	Hrádek/Milíkov-Písek	NE	21.4.2019	13:30
20.	Hukvaldy - Hrádek/Milíkov	SO	27.4.2019	14:00
15.	Hrádek/Milíkov - Jablunkov	ST	1.5.2019	14:30
21.	Hrádek/Milíkov - Bukovec	NE	5.5.2019	14:00
22.	Čeladna - Hrádek/Milíkov	NE	12.5.2019	11:00
23.	Dobrá - Hrádek/Milíkov	SO	18.5.2019	14:30
24.	Hrádek/Milíkov - Mosty	NE	26.5.2019	14:30
25.	Sedliště - Hrádek/Milíkov	SO	1.6.2019	14:30
26.	Hrádek/Milíkov - Vojkovice	NE	9.6.2019	14:30
14.	Oldřichovice - Hrádek/Milíkov	SO	15.6.2019	14:30

Muži - jaro 2019 Okresní přebor				
kolo	soupeř	hrací den	datum	čas utkání
16.	Metylovice/Fry. - Hrádek	NE	31.3.2019	15:30
17.	Hrádek - Písek	NE	7.4.2019	15:30
18.	Hukvaldy - Hrádek	SO	13.4.2019	16:00
19.	Hrádek - Bukovec	NE	21.4.2019	16:00
20.	Baška - Hrádek	SO	27.4.2019	16:30
21.	Nebory - Hrádek	NE	5.5.2019	16:30
22.	Hrádek -Staič	NE	12.5.2019	16:30
15.	Hrádek - Liskovec	NE	19.5.2019	17:00
14.	Palkovice - Hrádek	SO	25.5.2019	17:00
13.	Hrádek - Kozlovice	NE	2.6.2019	17:00
12.	Nošovice - Hrádek	NE	9.6.2019	17:00

Společně trávíme dopoledne hraním a cvičením s dětmi, zpíváním písniček, příjemným poklábosením u něčeho dobrého, kreativní činností a duchovním povzbuzením.

My jsme MAMINKY a s našimi MIMINKY chodíme na skupinku

MAMIMIny

MAMIMIny se scházejí každou první a třetí středu v měsíci od 9:00 do 11:00 v Centru volného času Hrádek.

Více info na: mamiminy@seznam.cz nebo na facebook „MAMIMIny“.

Pokud ti miminko touto dobou spí nebo ho uspáváš, klidně přijď do Centra dřív a postarej se, jak potřebuješ ☺

Senioři se nenudí

Druhý ročník soutěže seniorů v bowlingu se uskutečnil dne 14. února 2019 v Bocanovicích "u Maryny".

Vypravilo se dvacet pět členů klubu. Soutěžila tři smíšená družstva mužů a žen. Samotný závod, to byla ukázka špičkových výkonů až po úplné kixy. Obdiv sklízely ženy, které bowling hrály poprvé a dosahovaly nejlepších výkonů. Během soutěže byla spousta zábavy, jak od soutěžících tak i od fanoušků.

Soutěž byla zhodnocena u společné večeře, byly uděleny symbolické ceny pro družstva, příště odměníme i nejlepší jednotlivce.

Bylo to příjemně strávené zimní odpoledne. Poděkování patří Zdence Wróblové a Pavlovi Tomčalovi za organizační zajištění.

Karel Widenka

Jak to žije u Hrád'átek

V sobotu 16. března uběhly již 3 roky od založení klubu Hrád'átek. Kde to uteklo? A již to je několik měsíců, co jsem naposledy psala článek o dění v klubu. Zase se toho tolik událo. Tak si to aspoň touto cestou připomeňme.

V listopadu proběhl druhý ročník Výstavy ručních prací a musím uznat, že byl opět velmi povedený. Účast byla hojná a maminky předvedly neskutečný talent. Během října a listopadu jsme měly tvořivé úterky. Vyráběly jsme podzimní věnce na dveře, adventní věnce a kalendáře s fotkami našich ratolestí. V prosinci se CVČ proměnilo do vánoční atmosféry. Ozdobily jsme s dětmi celý sál a nechyběl ani stromeček. Po krátkém programu jsme si rozdávaly i malé dárečky.

Po Novém roce jsme neotálely a už jsme opět plánovaly další aktivity a akce.

Kromě vyrábění ptáčků jsme si i hráli, zpívali a cvičili. Jedna z těch větších akcí byl tradiční karneval. Zavítali k nám Flinstoni, Šmoulové, dalmatin, čarodějnice, princezna, včelky, myška Minnie. K tanci nám hrála skvělá hudba, na stole bylo super občerstvení a měli jsme i pár soutěží.

Teď už se nám snad počasí trochu umoudří a snad opět vyrazíme i na nějaký výlet nebo aspoň na zahrádku do Oázy klidu. Čekáme i na Tebe. Milá maminko, zveme Tě k nám.

Barbora Fronková

— Jubilanti v roce 2019 —

leden		
Helena Czudková	85 let	Pod Vilou
Dominik Vymětal, Ing., DrSc.	75 let	Polyniska
Zuzanna Karfusová	75 let	Rovně
Eva Szturcová	70 let	Pod Vilou

únor		
Anna Tacinová	93 let	Lyngi
Jan Lisztwan	92 let	Bařiny
Helena Niedobová	92 let	Záplotí
Adam Turoň	90 let	Pod Vilou
Jan Striha	85 let	Polyniska
Anna Heczková	85 let	Martynki
Anna Kotasová	85 let	Dědina
Helena Borská	85 let	U pily
Marie Maroszová	80 let	Pod Vilou

březen		
Anna Vatrlová	91 let	Gabryše
Anna Turoňová	91 let	Polyniska
Emil Stebel	91 let	Gruň
Emilie Szczuková	90 let	Polyniska
Zuzanna Ditrichová	90 let	Martynki
Anna Cieslarová	85 let	Bařiny
Karel Bocek, Ing., CSc.	85 let	Lyngi
Josef Kotas	80 let	Dědina
Vanda Honzková	75 let	Křivá
Helena Kvíčerová	70 let	Pod Vilou
Helena Klusová	70 let	Chodury
Anna Vodáková	70 let	Záplotí
Lydie Samcová	70 let	Dědina

duben		
Anna Hawliczková	95 let	Haže
Helena Lysková	85 let	Gabryše
Antonín Dyrčík	80 let	Martynki
Anna Šrámková	80 let	Pod Vilou
Karel Hrubý	80 let	Gabryše

květen		
Helena Sikorová	93 let	Lyngi
Pavel Pilch	70 let	Dědina

oslava pro jubilanty se bude konat na OÚ dne: 12.3.2019

oslava pro jubilanty se bude konat na OÚ dne: 13.6.2019

oslava pro jubilanty se bude konat na OÚ dne: 19.11.2019

červen		
Jiří Stebel	90 let	Lyngi
Anna Brancová	85 let	U pily
Zuzanna Heczková	85 let	Lyngi
Vladislav Pindur	70 let	Chalupňoki
Jan Kapsia	70 let	Dědina

červenec		
Jan Haltof	80 let	Lyngi
Irena Stryjová	75 let	Gabryše
Zdeňka Czepczorová	70 let	Lyngi

srpen		
Marie Raszková	91 let	Dědina
Danuše Bialožytová	85 let	Pod Vilou
Karel Starzyk, MUDr.	75 let	Záplotí
Helena Prokešová	75 let	Dědina
Rudolf Cieslar	75 let	Gruň

září		
Anna Chowancová	75 let	Lyngi
Jaroslav Turoň	70 let	Záplotí
Jindřich Polok	70 let	Samce
Danuta Cieslarová	70 let	Rovně
Edvard Kantor	70 let	Dědina

listopad		
Zuzanna Kaletová	95 let	U pily
Josef Drong	94 let	Dědina
Eva Sztefková	91 let	Dědina
Marta Steblová	85 let	Lyngi
Jarmila Cieslarová	70 let	Pod Vilou
Antonín Foltán	70 let	Pod Vilou

prosinec		
Erhard Grania	94 let	Lyngi
Helena Bojková	92 let	Bařiny
Anna Turoňová	90 let	Gabryše
Anna Kajzarová	75 let	Záplotí
Lydie Borská	70 let	Lyngi
Marie Pindurová	70 let	Chalupňoki

Jubilanty 90+ navštěvuje starosta obce individuálně

Sbor Církve bratrské v Hrádku zve na:

Příměstský tábor „Hrdinové věků“

Místo: Centrum volného času, Hrádek
Termín: 8. – 12. 7. 2019
Pro koho: děti od 6 do 12 let
Cena: 750,- Kč
Kontakt: Tamara Jasinská
tel.: 777 284 572,
email: tam2017@seznam.cz

Multisportovní kemp

• až 6 sportů pod vedením zkušených instruktorů

Místo: areál Sboru Církve bratrské, Hrádek
Termín: 22. – 28. 7. 2019
Pro koho: dorostenci od 12 do 17 let
Cena: 1.200,- Kč (do 14. 6.)
1.400,- Kč (do 1. 7.)
Kontakt: David Konderla
tel.: 739 449 655
email: konderla.dave@gmail.com

Turistický letní pobyt

Místo: Slovenský ráj, Slovensko
Termín: 14. – 19. 7. 2019
Pro koho: mládežníci od 16 do 26 let
Kontakt: Dariusz Konderla
tel.: 732 241 008
email: d.konderla@seznam.cz

Přání ke štěstí

Přeji ti ke štěstí ne co lidé mají ale to co právě často postrádají.
Přeji ti ke štěstí čas moudrého bdění nežít v spěchu shonu a bez přemýšlení.
Přeji ti ke štěstí čas pro slovo Boží v něm získaná pravda požehnání množí.
Přeji ti ke štěstí čas pro víru v Krista, kéž bys pro něj v srdci měl nejvíce místa.
Přeji ti ke štěstí i čas na modlení k poznání co dobré a co dobrým není.
Přeji ti ke štěstí čas pro usmíření v němž prožiješ radost z hříchu odpuštění.
Přeji ti ke štěstí čas pro vlídná slova v nichž se krása země stane jako nová.
Přeji ti ke štěstí čas pro růst a zrání, abys rozdal úsměv něžný dotek dlaní.
Přeji ti ke štěstí čas vždy pravdu najít, která tě před hříchem bude věrně hájit.
Přeji ti též moudrost nežít jen pro sebe, nýbrž bližním sloužit dát jim kousek nebe.
em. biskup Mgr. Jan Wacławek
administrátor Farního sboru
SCEAV Hrádek

Lego klub

Zdravíme z Lego klubu! Každou první neděli v měsíci se scházíme v Centru volného času v Hrádku, kde si...hrajeme!

Na výběr máme ze spousty stavebnic s návody, ale taky několik beden volných kostek, kde se fantazie meze nekladou. K dispozici jsou tety a strejdové, aneb hledači toho správného dílku vždy ochotni pomoci. A na co všechno se můžete těšit? Nejdříve, pro rozhýbání po nedělním ránu si zahrajeme krátkou hru, potom nám teta Karin povypráví biblický příběh a pak si jdem stavět domy, auta, města a všechno, co nás napadne a co se nám líbí. Už je za námi pár setkání, ale do konce školního roku ještě několik zbývá. Začínáme v příjemných 9:30 a těšíme se i na Vás!

Renáta Folwarczná

VÍKENDOVKA PRO DĚTI

Turistická základna DDM Jasení

3.-5.5. 2019

6-12LET

Cena 180Kč

Poklad Sluneční krajiny

Hlaste se do 25.4. na tel.č. 723 793 626
Kontaktní osoba: Zdenka Adamková
Email: zdenka.adamkova@email.cz

Pořádá SCEAV Hrádek
za podpory Obce Hrádek

SCEAV Hrádek
Za podpory Obce Hrádek
TĚ ZVE NA
LETNÍ TÁBOR

5.-10.8.
2019

Tábořiště
ORLOVÁ

6-13 LET

1300Kč
(Sourozenci
1150Kč)

AUTOŠKOLA

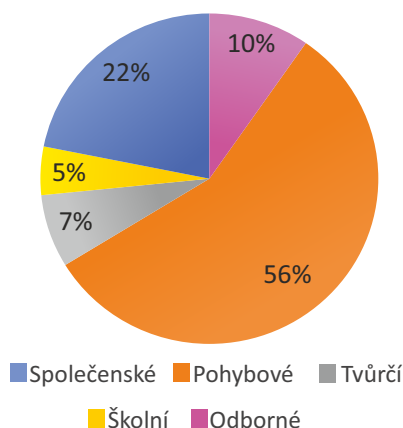
Přihlásit se je možné do 25.6.2019 nebo do naplnění kapacity.
Kontaktní OSOBA:
Zdenka Adamková, TELČ. 723 793 626
Em@il: zdenka.adamkova@email.cz

Aktivity v CVČ v roce 2018

Už třetím rokem Centrum úspěšně obhájilo své významné postavení v komunitním životě obce. Jen za loňský rok v něm proběhlo 537 aktivit. 537 příležitostí k setkání, navazování i utužování vztahů, zábavě i odpočinku. 537 důvodů, proč má Centrum v Hrádku své místo.

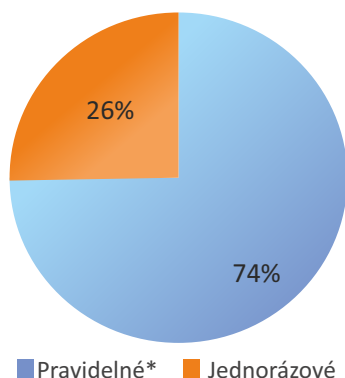
Z hlediska zaměření byly loni nejvíce zastoupeny aktivity pohybové. Z grafu ukrojily celých 56%. Svá těla mohli návštěvníci trénovat na SM systému, józe, pilatesu, masáží Shiatu, tanečním kroužku pro děti a na Fit dance pro dospělé. Na druhém místě se umístily aktivity společenské, které tvořily ponejvíce spolková setkání a soukromé akce – pronájmy pergoly a sálu.

ROZDĚLENÍ AKTIVIT PODLE ZAMĚŘENÍ

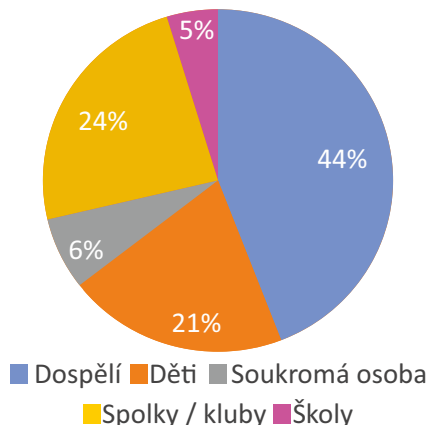
Pohybové aktivity tvořily rovněž největší podíl v rozdělení podle četnosti výskytu. Oproti těm jednorázovým byly pravidelně se opakující činnosti zastoupeny téměř ze 3/4 (74%).

ROZDĚLENÍ AKTIVIT PODLE ČETNOSTI VÝSKYTU

Co se týče cílové skupiny, v Centru svůj volný čas loni trávili nejvíce dospělí (44%). Aktivity vyhrazeny přímo dětem tvořily 21%, nicméně děti byly účastníky i aktivit spolkových (Hrádátka), soukromých (oslavy narozenin) a samozřejmě školních (promítání, besedy...). Vyjma škol nejsou tyto údaje v grafu zahrnuty.

ROZDĚLENÍ AKTIVIT PODLE CÍLOVÉ SKUPINY

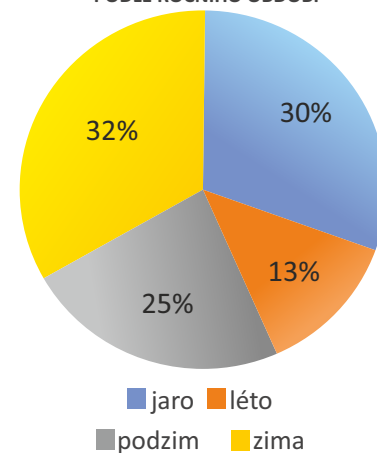
Nejčastěji bylo v Centru rušno v lednu, únoru a listopadu. V každém z těchto měsíců počet aktivit přesáhl číslo 60. Naopak nejmenší návštěvnost jsme zaznamenali, jako tradičně, o letních prázdninách.

ROZDĚLENÍ AKTIVIT PODLE MĚSÍCŮ

Z výše uvedeného vyplývá, že v Centru to nejvíce žije v zimě. S příchodem teplého pozdního jara přichází „zahradková sezona“ a organizovaných aktivit tím přirozeně ubývá.

ROZDĚLENÍ AKTIVIT PODLE ROČNÍHO OBDOBÍ

Oproti roku 2017, v němž Centrum vykázalo 482 činností, jsme tímto zaznamenali nárůst o 11,4%. Je velmi pravděpodobné, že počty aktivit v dalších letech už nijak dramaticky neporostou. Logicky očekáváme spíše stagnaci. Prostor a čas nám jednou vytvoří hranici, za kterou nebude možno se posunout. Ale zatím stále nejsme na maximu. I vy, milí občané, můžete přispět k tomu, abychom číslo 537 letos překonali. Stačí k tomu málo – vybrat si z programu a přijít do Centra. Těším se na vás.

VG

ZAMĚŘENÍ

Odborné	55
Pohybové	302
Tvůrčí	37
Školní	26
Společenské	117
Σ	537

ČETNOST VÝSKYTU

Pravidelné*	399
Jednorázové	138
Σ	537

CÍLOVÁ SKUPINA

Dospělí	235
Děti	112
Soukromá osoba	35
Spolky/kluby	129
Školy	26
Σ	537

ROČNÍ OBDOBÍ

jaro	163
léto	69
podzim	132
zima	173
Σ	537

MĚSÍCE

leden	66
únor	63
březen	60
duben	57
květen	46
červen	31
červenec	23
srpen	15
září	23
říjen	46
listopad	63
prosinec	44
Σ	537

Rekonstrukce

Budova vedle Centra volného času, kterou obec koupila v roce 2016, se konečně začala měnit. Kompletní rekonstrukce zvelebí toto místo k nepoznání. Vzniknou nové školní prostory. V těch stávajících, díky rostoucímu se obyvatelstvu (už nás je 1893), začíná být poněkud těsno.

Omluvte prosím zvýšenou prašnost a hluk. Dbejte zvýšené opatrnosti při pohybu kolem Centra.

Kurz šití

Od ledna do konce března probíhal v Centru volného času kurz šití. Přihlásilo se 10 odvažných dam se svými nadupanými stroji. Některé z nich už zkušenosti s šitím měly, některé se teprve začínaly učit. Zkušená lektorka paní Jarmila Přibyllová naučila vytvářet základní stříhy na sukni, učila našívat zipy, zpracovávat stříhy z

časopisů. Veselá nálada, pohodové pracovní tempo a možnost oddechnout si jednou za týden na dvě a půl hodiny od dětí, byly po celou dobu kurzu skvělým bonusem. Za deset lekcí vznikly opravdu originální kousky, šité přímo na míru. Hodně se šilo i pro naše ratolesti. Krásné letní šatičky, zimní bunda, kalhoty, trika, mikiny a čepice. Jak to dětem sluší, vidíte na fotkách. V české základní škole zároveň probíhal mi-

ni kurz šití kalhot. Dámy se naučily ušít kalhoty pěkně od začátku, vyrobit vlastní stříhy, spočítat spotřebu materiálů, sestehovat a nakonec ušít vlastní kus oděvu.

Za skvělé provedení kurzem ještě jednou děkujeme paní Přibyllové a v září se budeme těšit na další pokračování.

Monika Ciešlarová

FITNESS GYM s Anet

Fitness Gym je velmi účinné fitness cvičení s využitím váhy vlastního těla zaměřené na zpevnění postavy, spalování tukových zásob a posílení kondice. Přihlaste se a dejte si před plavkovou sezónou pořádek do těla!

Těší se na vás instruktorka Anet Králová.

- od 23. 4. každé úterý od 17-18h
- Centrum volného času Hrádek
- Cena 500 Kč/10 lekcí

Nutná předchozí registrace na tel. 601 383 111 nebo e-mailem na zpravodaj@obcehradek.cz

Obec Hrádek zve všechny muže z Hrádku na zábavné setkání

DEN PRO MUŽE DZIYŇ DĚLO CHŁOPÓW

18. 5. od 10:00 v Girově. Vstup 100 Kč

Co vás čeká?

- gastroshow mistra v grilování Lukáše Bulíčka
- stolní fotbal, střelba ze vzduchovky a z luku, fotbal, šipky, pétanque
- ochutnávka tekutého hrádeckého ovoce, pivo
- praktický dárek pro každého účastníka - krýgl s logem obce

Registrace do 16. 6. 2019 SMS na tel. 724 809 880 nebo e-mailem na podatelna@obcehradek.cz

Moravskoslezský kraj

Tato akce je spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci dotačního titulu Podpora dobrovolných aktivit v oblasti udržitelného rozvoje a místní Agendy 21 pro rok 2019.

Kalendář akcí

DUBEN

27.4. od 8:30

Běh Hrádkem
PZKO Hrádek

30.4. od 15:00

Majówka
Areál polské školy

30.4. od 16:30

Stavění Máje
u budovy OÚ

KVĚTEN

3.-5.5.

Víkendovka pro děti
Jasení

5.5.

Den otevřených dveří
Lesní školka Hrádeček

18.5. od 10:00

Den pro muže
Areál Girov

22.5. od 16:00

3. zasedání zastupitelstva
zasedací místnost OÚ

31.5. od 13:00

Den dětí
areál TJ Sokol Hrádek

ČERVEN

8.6. od 14:00

Školní radovánky
areál TJ Sokol Hrádek

13.6. od 16:00

Setkání s jubilanty
zasedací místnost OÚ

15.6. od 15:00

Festyn szkolny
areál polské školy

29.6. od 8:00

Mundial
hřiště v Girově

29.6. od 14:00

Hasičská soutěž v požárním sportu
areál TJ Sokol Hrádek

ČERVENEC

14.7. od 21:00

Letní kino
Oáza klidu (zahrada CVČ)

SRPEN

5.-10.8.

Tábor dorostu
Orlová

10.8. od 16:00

Slavnosti Belka
areál v Belku

11.8. od 8:00

Memoriál Jana Pezdy
areál TJ Sokol Hrádek

11.8. od 10:00

Modlitba pro Hrádek
areál v Belku

11.8. od 21:00

Letní kino
Oáza klidu (zahrada CVČ)

21.8. od 16:00

4. zasedání zastupitelstva
zasedací místnost OÚ

24.8. od 20:00

Noční hasičská soutěž pro spolky
areál TJ Sokol Hrádek

31.8. od 8:00

Svoz velkoobjemového odpadu
u budovy OÚ
zasedací místnost OÚ

NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD GIROVA

VÁŽENÍ NÁVŠTĚVNÍCI,

VÍTÁME VÁS V PŘÍRODNÍ LOKALITĚ GIROV, KTERÁ JE MAJETKEM OBCE HRÁDEK.

PRO ZPŘÍJEMNĚNÍ VAŠEHO POBYTU I POBYTU TĚCH, KTEŘÍ PŘIJDOU POZDĚJI,

VYŽADUJEME DODRŽOVÁNÍ PODMÍNEK NÁVŠTĚVNÍHO ŘÁDU.

SNAŽTE SE O TO, ABY GIROV PO VAŠÍ NÁVŠTĚVĚ VYPADAL LÉPE, NEŽ PŘED NÍ.

LOKALITA GIROV JE VYMEZENA LUŽNÍM LESEM V LEVOBŘEŽNÍ NIVĚ ŘEKY OLZY AŽ PO ÚPATÍ SVAHU LESA VUJTOV. UPROSTŘED AREÁLU SE NACHÁZÍ PŘÍRODNÍ HŘIŠTĚ, KTERÉ JE MOŽNÉ VYUŽÍVAT KE SPORTOVNÍM AKTIVITÁM.

DO GIROVA VSTUPUJE KAŽDÝ NÁVŠTĚVNÍK NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ.

NÁVŠTĚVNÍK, KTERÝ SI POBYT PŘEDEM REZERVUJE U SPRÁVCE CVČ, MÁ PŘEDNOSTNÍ PRÁVO AREÁL VYUŽÍVAT, VČETNĚ VYBAVENÍ, KTERÉ OBEC POSKYTUJE.

KLÍČ OD BOUDY JE K DISPOZICI U SPRÁVCE CENTRA VOLNÉHO ČASU (TEL. 601 383 111) NEBO NA OÚ V HRÁDKU.

V CELÉM AREÁLU PŘÍRODNÍ LOKALITY GIROV NENÍ DOVOLENO:

1. RUŠIT, PRONÁSLEDOVAT A ODCHYTÁVAT VOLNĚ ŽIJÍCÍ ŽIVOČICHY, NIČIT PTAČÍ HNÍZDA.
2. JAKKOLI ZASAHOVAT DO PŘÍRODNÍHO PROSTŘEDÍ, TRHAT ROSTLINY NEBO LÁMAT VĚTVE.
3. CHOvat SE HLUČNĚ.
4. VJÍŽDĚT DO AREÁLU MOTOROVÝMI VOZIDLY.
5. NECHAT VOLNĚ POBÍHAT PSY BEZ KONTROLY MAJITELE.
6. ROZDĚLÁVAT OTEVŘENÉ OHNĚ KROMĚ CENTRÁLNÍHO OHNIŠTĚ.
OHEŇ JE MOŽNÉ ROZDĚLAT POUZE Z VLASTNÍHO, DOVEZENÉHO DŘEVA.
7. VYUŽÍVAT K JAKÉMUKOLI ÚČELU VOLNĚ LEŽÍCÍ DŘEVO Z LESA.
8. ZANECHÁVAT PO SOBĚ ODPADKY A JINÝ NEPOŘÁDEK.
9. ZNEČIŠŤOVAT A POŠKOZOVAT VEŠKERÉ VYBAVENÍ A ZAŘÍZENÍ.
10. STANOVAT A TÁBOŘIT BEZ POVOLENÍ SPRÁVCE.

PŘEJEME VÁM PŘÍJEMNĚ STRÁVENÝ ČAS V KLIDNÉM PŘÍRODNÍM PROSTŘEDÍ A SPOUSTU ZÁŽITKŮ Z POZNÁVÁNÍ BOHATSTVÍ ROSTLINNÝCH I ŽIVOČIŠNÝCH DRUHŮ, JENŽ V GIROVĚ ŽIJÍ.

Den pro ženy 2019

Letos jsme v Hrádku oslavili Mezinárodní den žen. V sobotu 9. 3. proběhl III. ročník oblíbeného Dne pro ženy. Celodenní akce, nabitá činnostmi všeho druhu, odstartovala už v ranních hodinách. Přítomné dámy si mohly vybírat z širokého spektra

aktivit v rámci 4 tzv. koutků. Jak si pohybem, tvořením, vzděláváním i zkrášlováním svůj Den užily, můžete posoudit na fotografiích.

VG

Foto/Bogdan Kaleta

POZVÁNKA NA LEGOklub

Pro děti od 5 - 12let

Kde: **Hrádek volnočasové centrum**

Kdy: **každou první neděli v měsíci od 9:30 - 11:30**
začínáme 6. 1. 2019

Srdečně Tě zveme do našeho LEGOklubu, kde společně se svými kamarády strávíme bezva čas u stavby LEGA. Budeme si hrát, soutěžit, povídat a učit se novým věcem. Můžete se také těšit na biblické příběhy.

Kontakt: Renata Folwarczná tel.: 734 167 640

----- ✂ -----
Přihláška:

My, níže podepsaní rodiče, souhlasíme s účastí našeho dítěte v LEGOklubu a souhlasíme s fotografováním dítěte.

Jméno a příjmení dítěte:

Podpis rodičů:

Telefonní kontakt:

Prosíme o odevzdání přihlášky na prvním setkání LEGOklubu

Výroba vlastní kosmetiky

Každá žena touží být krásná, věčně mladá, mít svěží pleť, hezky vonět, líbit se mužům a hlavně sama sobě. Za svůj život na sebe natpláme kila kosmetiky, vystřídáme neskutečné množství krémů, šampónů, deodorantů, voňavek a dalších nesmyslů, které na nás každý den mávají ze stránek časopisů, z televize. Kupíte si tento zázračný krém, do týdne bude vaše pleť mladší, krásnější a vaše peněženka o to hubenější. Modelky, herečky a tváře na fotkách vypadají tak krásně. No myslím, že je to zásluhou šikovných grafiků a skvělých počítačových úprav, než reklamovaným krémem. Většina drogistických výrobků obsahuje zdraví škodlivé látky, jsou neekologické apod. Skoro všechny výše zmiňované prostředky, bez kterých si my ženy neumíme svůj život představit, se dají nahradit přírodními věcmi.

Abychom nemusely zbytečně utrácet za tyto nesmysly, byl v sobotu 23. 3. 2019 v Centru volného času nádherný program s názvem Výroba vlastní kosmetiky. Kurzem nás provedla Kamila Brenková, úžasná inspirativní bytost, která se výrobou domácí kosmetiky zabývá více než 10 let. Centrum se na celé odpoledne proměnilo v alchy-

mistickou laboratoř, nebo v chaloupku báby kořenářky. Celým Centrem se nesly nádherné vůně známých i neznámých bylin, olejů, esencí, včelího vosku. Věděli jste třeba, že se oleje mohou vyrábět z pecek meruněk, z malých pečíček vinné révy, z lístků růží? Pracovaly jsme s vůněmi exotických bylin, jako jsou Ylang Ylang, Tulasi a mnoho dalších. Použité byly i tradiční české bylinky jako jsou máta, rozmarýn. Šlehalo se bamacé máslo, rozpouštěl včelí vosk, plnily se lahvičky parfémem. Každá z nás si podle své chuti a preferencí vyrobila kosmetiku přímo na míru. Jen to, co obohatilo náš nos a naše smysly. Samotná příprava kosmetiky byl nesmírně obohacující čas, krásná relaxace, pohoda a klid. Domů jsme odcházely odpočínuté, navoňené a naplněné inspirací a hlavně s vlastní kosmetikou. Měly jsme možnost vyrobit si dva parfémy, tělový krém, výživné sérum na obličej a lesk na rty. Myslím, že všechny účastnice odcházely spokojené a kurz napl-

nil jejich požadavky. Moc všem přítomným děkuji.

Monika Ciešlarová

Chceme koupit dům
nebo pozemek
v Hrádku a okolí.

Budeme rádi za každou
nabídku.

Volejte klidně i o
víkendu.

704 387 724

Destiny
NEHTOVÁ MODELÁŽ,
MANIKÚRA, PEDIKÚRA,
PERMANENTNÍ
PRODLUŽOVÁNÍ ŘAS

Destiny
Petra Byrtusová

Destiny
Bystřice 670
739 95 Bystřice
☎ +420 777 247 082
✉ petrabyrtusova@email.cz
Provozní doba dle
telefonické dohody

ADROIT BIKE

ELEKTROKOLA PRO KAŽDÉHO

Vyberte si z široké nabídky elektrokol od praktických modelů do města až po celoodpružené e-biky do náročného terénu

ŠEŘÍKOVÁ 315, TŘINEC
za železniční tratí

www.adroit.cz

**Nabídka inzerce
v Hrádeckých novinách**

Hotové inzeráty, nejlépe ve formátu PDF či znění textu můžete posílat na e-mail: zpravodaj@obechradek.cz.

formát A5 (na šířku)	600,-Kč
formát A6 (na výšku)	300,-Kč

Ostatnich bezmała 100 lat

Wszystko zaczęło się już dawno temu i mało kto z nas to pamięta. Na dwóch miejscach nie daleko od siebie żyły dwie rodziny nie znając się nawzajem. Jedni zwali się Widenkowie a dru-

dy Cieślarowie. Nie żyli w takich łatwych czasach jak my dzisiaj, coś nie wiele sobie mogli kupić, ale żyli głównie ze swej gospodarki i jedli to, co zasiali na polu i wyhodowali.

Wtedy jeszcze nie było prądu i wszyscy świecili świecami albo latarniami. Gdy zaszło słońce to chodziło się spać, a kiedy kogut zapał to już wszyscy pracowali. Nie było wtedy jeszcze telefonów, telewizji ani internetu, którym by marnowali czas, i dlatego wszelka energia szła do rodziny. Te nie były tak małe jak dzisiaj, więc nikogo nie zdziwi, że główny bohater Rudek urodził się jako siódme dziecko Cieślarów, a wtedy jego najstarszy brat miał 16 lat. Było to w małym drewnianym domku na Gróniu. Mamusia starała się o dom i bydło, a tatuś pracował jako górnik w kopalni.

Trochę wyżej w górach na Filipce żyli mniej więcej podobnie, mieli także 7 dzieci, między którymi była główna bohaterka Wandzia. Jej mama była przy dzieciach, a tata pracował w hucie trzynieckiej. Choć obaj bohaterowie żyli nie daleko od siebie, nie znali się i nie wiedzieli, że za kilka lat los złączy ich drogi.

Kiedy przyszedł czas szkolny, Rudek chodził na piechotę 3.5 km do szkoły w Gródku. Nie było wtedy czasu uczyć się i zawsze po szkole było potrzeba coś pomóc na polu. Gdy skończył piątą klasę, poszedł na drugi stopień do Bystrzycy, a potem na uczelnię do Trzyńca, gdzie uczył się za „walczyrza” (jak się mówi na Kanadzie).

Wandzia nie mogła go poznać, bo chodziła do szkoły w innym kierunku, na Koly-

biska. Tam nie było tyle dzieci, więc wszystkich 9 klas było połączonych i uczyło się razem. Po podstawówce bardzo chciała uczyć się za pielęgniarkę, ale nie mogła z powodu gospodarstwa, musiała pomagać.

Po ukończeniu szkół każdy poszedł w inną stronę, Wandzia pracowała w Pilanie w Jabłonkowie a Rudek szedł na wojnę. Na szczęście na wojnie długo nie pobyl, bo był rozkaz, aby każdy z przemysłu ciężkiego został po roku zwolniony i poszedł do pracy. To, że go czekał tylko rok, mu nie darowali oficerowie, bo od tego czasu musiał służyć tylko nocne „szycoty”. Wytrzymał i wrócił do Gródku. W tych czasach co z wojny powrócił już nie było po dziele tyle dzieci, bo był naciągnięty prąd elektryczny. Z kolei na Filipce jeszcze nie mieli go przez kolejne dwa lata.

Po paru latach nareszcie zawiął wiatr przeznaczenia i oboje spotkali się na festynie na Filipce. Te festyny już kilka lat organizowała właśnie rodzina Widenków (tamtejsze PZKO), każdy chyba pamięta te górskie festyny z wyśmienitymi kołaczami, jedzeniem, pićciem i zabawą. No i tam właśnie zaczęła się ich wspólna historia.

W roku 1969 już szykowało się wesele. Niestety stało się to, czego nikt się nie spodziewał – Wandzia okaleczyła sobie palce u nóg, bo kamień z beczki na kisznie kapusty spadł jej na nich, a to tylko tydzień przed samym weselem. Nic się nie dało robić, tylko nogę zabandażować. Rudek kupił buty za 36 koron i jeden z nich się przesytyło tak, aby noga się zmieściła.

Na weselu zebrało się sporo ludzi, bo obie rodziny były duże, a znajomych też nie brakowało. Ślub odbył się w Bystrzycy i zabawa kontynuowała na Filipce, wszyscy dobrze się bawili, grali gry, tańczyli, jedli i pili. Na drugi dzień były poprawki na Gróniu, aby już od rana było wesoło, to po młoducho przyjechali z wózkiem na dwóch kołach i tak ich wieźli aż do domu Cieślarów. Od rodziców Rudka otrzymali jako podarunek ślubny krowę o imieniu Malina.

Po jakimś czasie ich rodzina zaczęła się powiększać. Jeszcze mieszkali w domu u Cieślarów ze swymi dziećmi. Urodziła się im trójka – najstarsza córka Krysią, potem Basia oraz syn Roman. Kiedy wychowywali dzieci, już budowali swój własny dom, ten, w którym mieszkają dzisiaj. W 1977 nastał czas przeprowadzić się do nowego domu wraz ze swoją gospodarką. To się łatwiej powie niż zrobić, bo jak w ziemie

w śniegu przejść z prosiakami? No to Rudek wziął sanki, na nie włożył prosiak, trochę go przywiązał, Rudek na nim usiadł i jechał powoli w dół do nowego domu. Na ten zabawny moment jeszcze teraz wspominają dorosłe już dzieci.

To, że zaczęli mieszkać w nowym domu, nie ułatwiło im niczego, bo także mieli gospodarzkę i tak jak za młodu, pierwsze, co robili po pracy albo szkole, było pomaganie tu z sianami, zbożem, tam z ziemniakami i dalszymi obowiązkami. Rudek pracował cały czas aż do emerytury w hucie trzynieckiej na walcowni C, Wandzia jeszcze przed emeryturą pracowała w lesie, gdzie z dalszymi starali się o małe drzewa i sadzili nowe. Więc w sumie od młodych lat, a jeszcze do niedawna ciężko pracowali na polu. Trudno było ich namówić, by trochę zwolnili, chociaż wszyscy próbowali. Najczęściej było tak, że się przy pracy kłócili, na przykład podczas przykrywania ostrewek Wandzia wrzeszczała po Rudkowi, że ma pociągnąć bardziej w stronę Filipki. Szczyt wszystkiego był, jak się sznurek urwał. Zły humor im ale nie wytrzymał długo, bo z pracą zostawał na polu, wieczorem już oboje byli pogodzeni. Rudek zawsze jako wysłaniec Wandzi jeździł do sklepu do Gródka na motocyklu (Ja-

wa 250), nigdy nie mieli samochodu, a motocykl wystarczył im we wszystkich sytuacjach. Kiedy było potrzeba, Rudek wziął swe dzieci i zawiózł tam, gdzie było potrzeba, wszystkie za jednym razem. Jedynym minusem była zima, wtedy nie dało się jeździć, bo dawniej tam nie było drogi, tylko wydreptany chodniczek. Na to się ale przygotowali i przed zimą sobie zakupili wszystkie cięższe rzeczy, na przykład mąkę i olej. Na dół schodzili tylko po chleb, bo nic więcej nie było potrzeba, gdy był domowy ser, mleko, mięso, kołaczki atd.

Skoro mowa o kołaczach, to każdy wie, że te z serem od Wandzi są najwspanialsze na świecie. W ciągu tych kilkadziesiąt lat już upiekła setki tych kołaczy i każdy byłby szczęśliwy, gdyby ich miał na własnym weselu.

Następnie już zaczęły rodzić się wnuki, z Rudka stał się starzyk, a z Wandzi babcia. Bardzo chętnie mieli wnuki u siebie na fe-

ryje albo jak ich rodzice szli na bal. Aktualnie mają trzech wnuków i trzy wnuczki, a od 2018 roku prawnuczkę Luckę. Zawsze się cieszą z każdych odwiedzin, lecz niech goście nie myślą, że nie zjedzą wszystkiego co im babcia nagotuje, bo nie będą mogli odejść!

Od kilku lat są członkami w gródeckim Klubie Seniora, z którym nareszcie zaczęli trochę zwiedzać okolice i podróżować. Za tyle roboty od młodych lat jest to mile spędzony czas.

Z tego powodu, że 26 kwietnia obchodzą 50. rocznicę ślubu, chcielibyśmy im wszyscy pożyczyć kolejnych minimum 50 lat w zgodzie, zrozumieniu, miłości, a głównie w zdrowiu. By dobry humor ich nie opuszczał i by nie zapominali, że tu byli dla nas cały czas, a i my jesteśmy tu dla nich.

wnuk

Příroda Hrádku XII.

Keře

V Hrádku se vyskytuje celá řada keřů poměrně běžných druhů. Keře se vyznačují zejména tím, že nemají jeden kmen jako stromy. Mnoho různých keřů bylo vysazeno v roce 1994 podél chodníku, v rámci výsadby zeleně při rekonstrukci tehdejší meziná-

rodní silnice I/11. Další keře byly vysazeny v roce 2011 podél západní bariéry, ohraničující dnešní společný dopravní koridor. Výběr zajímavých keřů můžete vidět v obecním parčíku, některé z nich jsou opatřeny tabulkami s popisem. Břehové porosty kolem řeky

Olzy a přilehlých potoků rovněž oplývají bohatstvím nejrůznějších keřů. V letošním roce dojde k další výsadbě keřů podél východní betonové protihlukové stěny.

Fotografie | internet (wikipedie)

Bez černý

Vitální a přizpůsobivý keř, volně se šířící krajinou. Květ je používán v lidovém léčitelství ke snižování horečky. Z bezinek se vyrábí limonády, sirupy i povidla. V Hrádku ho najdeme v luzích kolem Olzy, např. cestou k Zamčiskám.

Bez červený

Není tak hojný, jako bez černý. Je rostlinou horských a podhorských lesů a skal. Často obsazuje lesní světliny. Červené plody nejsou jedlé, ani zvěř je nežere. V Hrádku roste jeden keřík ve skalách v lomu pod Vilou.

Hloh obecný

Všeobecně rozšířený statný keř. Vyskytuje se na slunných pasekách a stráních. Používá se v lékařství ke snižování tlaku. Z tvrdého dřeva se vyrábí topůrka. V Hrádku je k vidění např. ve svahu u cesty u kaštanu v lokalitě Lyngi.

Růže šípková

Keř známý díky svým plodům roste na sušších osluněných stanovištích, mezích, v remízcích. V Hrádku roste např. u chodníku podél hlavní silnice. Šípky, vhodné do čaje, jsou zdrojem vitamínů A, B, C, P.

Temnoplodec černoplodý

Říkáme mu černý jeřáb. Prospívá na vlhkých půdách na plném slunci. Je často pěstován pro plody, jejichž konzumace snižuje riziko rakoviny, ale i srdečních nemocí. V Hrádku roste v křovinách na Záplotí u chodníku.

Trnka obecná

Tento světlomilný keřík, nenáročný na vláhu je hojně vysazen podél západní bariéry vně hrádeckého koridoru. Lidé plody sbírají na pálenku, ale díky trnům mnoho plodů odolá. V zimě modré peckovice pomáhají ptákům přežít.

Brslen evropský

Je světlomilná dřevina, která roste v Hrádku v pobřežních houštinách v lužním lese Girov. Má mohutné kořeny. Jeho jemné, pevné žlutavé dřevo se používá k výrobě dýmek a částí hudebních nástrojů. Plody jsou jedovaté.

Kalina obecná

Odolný keř roste kolem Olzy, je také vysazen mezi bariérou a zastávkou autobusu. Výtažky z kůry se používají například proti křečím hladkého svalstva a menstruačním bolestem.

Rakytník řešetlákový

Je velmi dekorativní mrazuvzdorná dřevina. Má velmi ráda slunce. Existují samičí a samčí rostliny. Roste v parčíku u OÚ. Plody obsahují mnoho vitamínu C, olej z rakytníku je velmi účinný na popáleniny.

Svída krvavá

Je velmi zajímavá temně červeným proutím. Nenáročný dekorativní keř roste v parčíku u OÚ. Medonosná rostlina, v lidovém léčitelství používaná proti průjmům.

Pámelník bílý

Druh rostoucí na nejrůznějších stanovištích. Známý bílými plody, které vydrží až do zimy. Jsou potravou ptáků, pro člověka jedovaté. V Hrádku roste podél chodníku u hlavní silnice.

Zimostráz vřezý

U nás se označuje jako grušpónek. Roste v Hrádku v mnoha zahradách. Listy v zimě neopadají. Rostlina je jedovatá. Má jedinečné dřevo na výrobu ozdobných předmětů.

Ptačí zob

Hojně vysazovaná dřevina. Používala se k barvení tkanin na fialovo. Plody má slabě jedovaté, ale ptáky hojně konzumované. V Hrádku v nejrůznějších zahradách jako živý plot.

Zlatice převíslá

Často pěstovaný, na světlé náročný, okrasný keř, který zraje kvete záplavou zlatožlutých květů. V Hrádku je nejrozšířenější u hlavní silnice u potoka Kompařov.

Chybí vám po zimě vitamíny, jste malátní nebo máte problémy se zažíváním? Sáhnete po osvědčené medicíně našich předků. Zelí a jeho terapeutické účinky jsou známy už od starověku. V době minulosti patřilo spolu s bramborami mezi základní potraviny. Pěstovalo se k jídlu i léčbě a pojmenovali ho „lékem chudých“. V současné době nese označení „superpotravina“. Právem. Syrové zelí obsahuje vitamíny C, E, řadu vitamínů skupiny B, kyselinu listovou a pantothenovou, prvky sodík, vápník, draslík, hořčík, měď, železo, zinek, fosfor, chlór, mangan, síru, jód a mnoho dalších užitečných látek. Spektrum jeho benefitů je tak široké, že stojí za to ho využívat.

Z kuchařek krajevých receptů projektu Jak šmakuje Moravskoslezsko vám v tomto čísle přinášíme recepty na regionální pokrmy našich předků. Ať už vám v kuchyni zavoní bigos, kapušník nebo lité štrudle, vězte, že to bude vůně s esencí dlouhé historie.

BIGOS

Bigos je tradiční polské jídlo ze zelí a masa, jehož původ sahá až do 15. století. Do Polska pravděpodobně přišel spolu s králem Vladislavem II. Jagellem, který bigos podával na jím pořádaných lovech. Bigos byl pokrmem, který zahříval lovce na zimních výpravách, na delší cestu si jej do soudečku brávali i formané. Základní podoby má bigos dvě: polskou a slezskou. Obě mají řadu místních variant, v některých receptech najdete jako přísadu třeba sušené švestky, červené víno, hříbky, rajský protlak či med. Podobně jako guláš je i bigos chuťově nejlepší ohříváný další dny.

KAPUŠNÍK

Brambory se zelím jsou léty osvědčenou klasikou. Hlavní roli hrají i v hrčavském pokrmu zvaném kapušník. Jeho základ tvoří těsto jako na bramborák, ale spařuje se horkým mlékem. Brambory je ovšem nutné nastrou-

hat na nudličky, nikoliv na kaši, a slít z nich přebytečnou vodu. Nepotřebujete žádné zvláštní ingredience, jen ty základní. Pokud jste masožravci, pak můžete tento pokrm připravit i jako výbornou přílohu k různým pečeným masům.

LITÉ ŠTRUDLE

Štrúdl nebo spíš palačinka? Mezi názvy receptů, pod kterými je těžké představit si konkrétní jídlo, patří lité štrudle. Ve své Domácí kuchařce z r. 1826 se o nich zmiňuje i Magdalena Dobromila Rettigová. Ta štrudle plnila čokoládou, povídky nebo tvarohem. Podle receptu z Českého Těšína můžete vyzkoušet variantu s vaječno-mandlovou nádivkou. V kombinaci s lahodným vláčným těstem potěší nejednoho milovníka teplých moučníků.

VG

Bigos - vydatná polévka

Autor receptu: Pavla Ziembová

INGREDIENCE

400 g bílého hlávkového zelí, 400 g kysaného zelí, 400 g vepřového masa, 200 g uzeného bůčku, 100 ml červeného vína, 100 g sušených švestek, 1 lžička majoránky, 2 lžičky mleté papriky, 3 lžice sádla, 1 ks větší cibule, 1 ks klobásky, bobkový list (asi 2), pepř a sůl

POSTUP

Nejdříve nakrájíme hlávkové zelí, které potom povaříme do poloměkka v osolené vroucí vodě. Scedíme a necháme okapat. Pak nakrájíme nadrobno cibuli, klobásku na kolečka, maso a bůček na kostičky. Cibuli dále orestujeme na sádle, přidáme maso. Až maso zbělá, zaprášíme ho paprikou, trošku osmažíme a podlijeme vínem. Přidáme sůl, pepř a za podlévání vodou dusíme do poloměkka. Přidáme bůček, kysané zelí a bobkové listy. Před koncem vaření vmícháme hlávkové zelí, švestky a klobásku. Podle chuti osolíme, opepříme, přidáme majoránku a ještě chvíli povaříme. Podáváme s chlebem.

O RECEPTU

Tuto polévku s oblibou vařil můj otec (roč. nar. 1917), narodil se na hranicích Česko-Polsko.

Kapušník

Autor receptu: Eva Szkanderová

INGREDIENCE

1,5 kg oloupaných syrových brambor, 2 vejce, 2 lžice hladké mouky, 0,5 l mléka, 1 kg hlávkového zelí, 1 lžice sádla nebo oleje, půl lžičky pepře, lžička kmínu, sůl

POSTUP

Hlávkové zelí se nakrouhá, osolí a dá se vařit asi 20 min. Než se zelí uvaří, připravíme těsto z brambor tak, že je nastrouháme na struhadle jako na bramborové placky. Důležité je scedit vodu z nastrouhaných brambor. Přidáme vejce, sůl, trochu hladké mouky a zamícháme. Uvedeme mléko do varu a bramborové těsto spaříme. Na plech vymazaný sádlem dáme polovinu bramborového těsta, které překryjeme uvařeným opepřeným, okmínovaným a trochou rozpuštěného sádla omaštěným zelím. Druhou polovinu bramborového těsta nalijeme na zelí. Dáme péct do předem vyhřáté trouby asi na 40–50 min. při teplotě 190 stupňů. Můžeme posypat škvařeným bůčkem a škvarky, nebo polít rozpuštěným máslem.

O RECEPTU

Recept jsem se naučila od své maminky. Je to skromné jídlo, typické pro naši oblast Beskyd a naši krásnou vesničku Hřčavu. Toto jídlo připravovaly naše babičky svým rodinám z důvodu, že suroviny si samy vypěstovaly. Sádlo získávaly z vlastního chovu, takže pokrm nebyl nijak finančně náročný.

Lité štrudle

Autor receptu: Gertruda Vincourová

INGREDIENCE

500 ml mléka, 4 vejce, 50 g cukru, 150 g hladké mouky, špetka soli, tuk na smažení. Na náplň: 3 žloutky, 80 g cukru, 140g strouhaných mandlí, 3 bílky.

POSTUP

Z mléka, žloutků, cukru, soli a hladké mouky uděláme řídké těsto. Z bílků vyšleháme tuhý sníh. Na rozehřáté pánvi smažíme omeletky, které mažeme náplní: žloutky umícháme s cukrem, strouhanými mandlemi a sněhem z bílků. Takto pomazané omeletky stáčíme a podáváme.

O RECEPTU

Kdysi se takto hotové omelety krájely na polovinu, obalovaly se ve vejci a strouhance a smažily se na tuku. Dnes bychom od toho měli právě pro přemíru tuku upustit.

Bogdan Kaleta – Den pro ženy 2019

